

Variet Barcelona

ULTIMA HORA

PORTATGE

Avui, pàgina 8:
Dones franceses, al costat dels nostres infants

Un combat duiíssim el sector de Tardienta

L'AVIACIO DE CATALUNYA

Les nostres esquadretes han abatut dos avions enemics, els tripulants dels quals han mort carbonitzats

Han arribat al front de lluita les forces d'assalt i milicians sortides ahir de Barcelona

Barbastre, 14 (530) tarda.) (Del nostre enviat especial, J. Aymami Serra.) — Aquests dies s'estan preparant operacions militars, cosa naturalment poc noticable. Altrament ens hem trobat amb què la línia telefònica de guerra ha estat utilitzada per l'alt comandament, per la qual cosa ens és impossible comunicar.

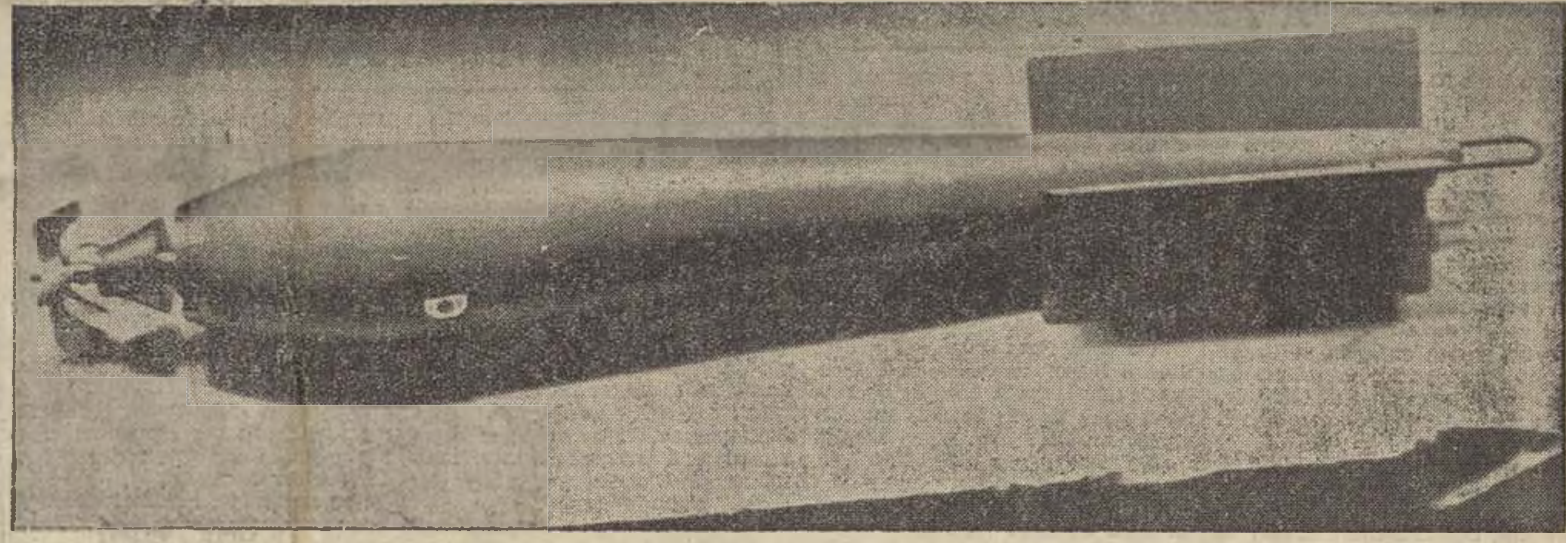
Aquest matí han arribat notícies de Tardienta en el sentit que els feixistes han hostilitzat els nostres milicians amb foc granejat tot el matí. Han intentat fer una coordinació de la seva infanteria amb les avionetes feixistes i els artillers i forces faccioses. Segons sembla, han preparat l'atac a Tardienta amb l'anic de guanyar terreny, ja que es veuen assetjats dintre d'Osca. Amb tot i que el combat ha durat tot el matí, a l'hora de telefonar prossegueix el foc, però no amb tanta intensitat i els feixistes no han pogut guanyar ni un sol pam de terreny.

Una esquadreta nostra de «Alles roges» ha combatut durament els avions feixistes. En la lluita entaulada, han aconseguit abatre dos aparells enemics que han caigut embolcallats de flames i els pilots han mort carbonitzats.

A l'hora que comunico acabo de parlar amb el coronel Villalba, cap de tots els fronts antifeixistes. El coronel Villalba ens ha donat compte de l'arribada d'un gran nombre de forces d'Assalt i de milicians de Barcelona, els quals seran de seguida distribuïts pels diferents fronts de lluita.

El coronel Villalba va celebrar ahir una reunió amb els caps dels diferents grups de milicians i es va arribar a un acord sobre la coordinació de les forces en tot el front.

Tenim notícies que ahir hi va haver també un tiroteig de menys importància a Alcalá del Obispo i a Barluenga. La manca de temps no ens permet parlar-ne, però ho farem en la nostra propera crònica.

El conseller d'Economia i Serveis Públics trameté ahir al President Companys la primera bomba de dotze quilos de pes, destinada a l'aviació, fabricada a Catalunya, la qual cosa demostra la rapidesa amb què s'ha pogut muntar la indústria de guerra al nostre país, gràcies al Comitè d'Indústries de guerra i a la cooperació decidida i entusiasta de tots els elements tècnics i obrers. Vegeu l'artefacte (Sagarra)

Demà, dissabte, a Madrid, se jutjats els militars traïdors Fanjul i Fernández Quintana

Madrid, 14 — Ha estat assenyalada definitivament la vista de la causa que per procediment sumaríssim es segueix contra el general Fanjul i el coronel Fernández Quintana, com a caps de la rebel·lió militar a Madrid. Es celebrarà demà, dissabte, i tindrà lloc, tal com ja s'ha anunciat, a la Sala de Justícia de la Presó Model.

Còrdova, a punt de caure

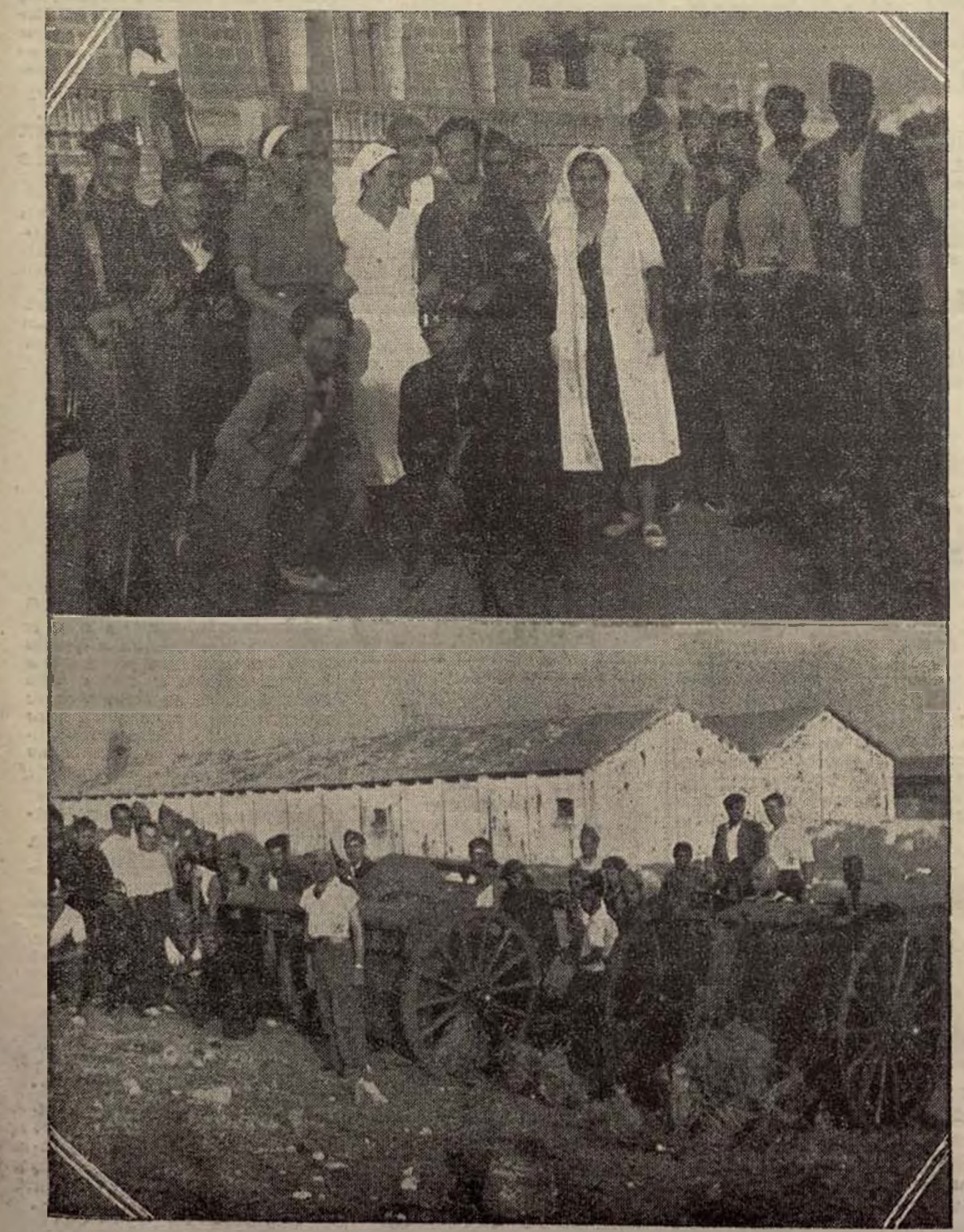
S'ha ocupat el poble de Pozoblanco i han estat lats presoners 200 guàrdies civils

Madrid, 14. — El president del Consell ha passat el matí al ministeri de la Guerra i a la una de la tarda s'ha traslladat al seu despatx oficial del ministeri de Marina. En saludar-lo els periodistes, el

senyor Giral els ha dit que podia facilitar-los una nota interessant, la qual era que aquest matí les forces lleials a la República havien pres l'important poble de Pozoblanco i fet presoners 200 guàrdies civils.

Parlant de la situació de Còrdova, ha dit que els pobles que rodegen aquesta capital estan tots ocupats per les forces lleials i en conseqüència Còrdova està sotmesa a un estret setge. Ha acabat dient que les nostres columnes esperen l'ordre de conquerir la ciutat.

La presa de La Azaila

A dalt: el capità MIRANDA després d'ocupar, al cap de les forces lleials, Híjar i La Puebla, fotografiat entre dues infermeres i els seus milicians, al peu de l'estació de La Azaila. A baix: l'enemic, en la seva fugida de La Azaila, deixà abandonades aquestes peces d'artilleria, que els nostres feren servir més tard per a ajudar a fer córrer als facciosos... (Fotos Cama-Sol, exclusives per a ULTIMA HORA)

Front. Homes que es juguen la vida en defensa de la llibertat. Activitat intensa. Repòs mínim. Incomoditats en abundància. Tot pot suportar-se amb alegria si hi ha un esperit combatiu, si hi ha un entusiasme, si hi ha una decisió ferma, si hi ha una esperança de triomf. Aquests milicians que veieu aprofiten aquest doll d'aigua per a refrescar-se el rostre. Es de bon matí, quan el sol comença a daurar les terres d'Aragó... Aquestes terres que aquests homes alliberaran. SI. ALLIBERARAN!!! (Foto Cama-Sol, excl. U.H.)

Aquesta tarda celebra Consell el Govern de la Generalitat

Cal canalitzar l'entusiasme i l'impetu dels nostres milicians a base d'organització i disciplina

El President del Consell ha presat el matí al seu despatx oficial del Parlament, on l'han visitat, entre altres, el diputat senyor Josep Fontbernat, el diputat senyor Ribeny (que acompanyava una Comissió de Mataró), el comissari de la Generalitat a Tarragona, senyor Lluís Mestre, amb el qual ha conferenciat una estona, i el diputat senyor Galés, que marxa al cap de la columna sortida de Tarragona que opera al front aragonès, el qual li ha donat compte de l'estat de les operacions en aquella zona.

El secretari del President ha recordat als reporters que aquesta tarda, a les quatre, el Govern es reunirà en Consell.

Al Palau del Parlament els periodistes han tingut ocasió de conversar amb el diputat al Parlament català, senyor Manuel Galés, al qual han demanat detalls de les operacions que la columna de Tarragona realitza al front aragonès.

Manuel Galés els ha pregat reserva respecte als detalls de les operacions i ha afegit:

—El que cal fer immediatament és canalitzar l'entusiasme i l'impetu dels nostres milicians, a base d'organització i disciplina, i infondre als components de les columnes aquest caràcter militar que és precís en accions com les que realitzen i les que hem de realitzar encara. No parlo per la nostra columna que, formada a base del Regiment d'Almansa i part del de Xiciana, amb guàrdies civils i carabiners, funciona amb un ordre perfectament militar. És a les columnes on predomina l'element milicià, que s'ha de canalitzar aquest ímpetu, puix que porten tanta empenya que volen anar sempre endavant i és difícil deturar-los. Altrament, l'èxit i la moral dels nostres homes és magnífic. En canvi, el dels facciosos és diferent. Per bons conductes sabem que a Saragossa lluiten amb dos adversaris: amb els que són a dintre, i que no els deixen un moment tranquils, i amb nosaltres. O sigui que es veuen sotmesos a dues lluites, una interior i l'altra exterior. I per si això fos poc, els soldats no estan amb ells i s'han vist obligats a despullar-los per tal d'utilitzar els seus uniformes els feixistes. Els informes que tenim de gent escapada d'allà i d'altres que es juguen la vida diàriament per tal de fer arribar notícies al nostre front, ho confirmen totalment.

Finalment —ha dit Manuel Galés— he de dir-vos que tot el que es digui del comportament de la guàrdia civil és poc al costat del que mereixen, puix que ells són ben bé la base de la columna.

Tot seguit Manuel Galés ha passat a conferenciar amb el cap del Govern, senyor Casanoves.

Han d'ésser retirats els draps blancs de balcons i finestres ...i posats als pisos que estiguin per llogar

El conseller de Governació, senyor Espanya, ha disposat que s'iguin retirats de tots els balcons, finestres i altres llocs els draps blancs que alguns veïns hi posaren en produir-se, fa tres setmanes, els fets provocats per la sublevació feixista.

Així mateix ordena que, tal com era costum, es posin els papers blancs als balcons i finestres d'aquells pisos, i a les portes de les botigues, que es trobin, uns i altres per llogar. Igualment hauran de col·locar-se els corresponents avisos de «Pla per llogar» a l'entrada de les escales dels edificis on existeixin estatges per llogar.

Per tal que aquestes ordres siguin ateses i complertes amb tota exactitud, s'ha donat ordre als agents de l'autoritat per tal que efectuïn les corresponents investigacions.

En cas d'ésser desobedides aquestes ordres, seran aplicades sancions als propietaris i, en cas d'absència d'aquests, als porters.

Disposicions del "Butlletí"

LA VASTA OBRA FETIVA DE LA CONSELLERIA

La Casa de Família "Angels Mateu" passa a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Havent passat a dependre de la Generalitat de Catalunya l'Institut de la Dona que Treballa, reorganitzat pel Departament de Cultura, i atès que l'Escola d'Infermeres anomenada de Santa Madrona que formava part de l'esmentat Institut de la Dona que Treballa, ha estat incorporada directament, amb data 8 del mes que som al Departament de Cultura i sotmesa a les Bases per a les Escoles d'Infermeres de la Generalitat, per tal d'unificar-la amb la que fou creada per aquest Departament, cal reorganitzar la Residència d'aquesta Escola a base d'incorporar-la a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya, creat per Decret del 12 de juliol del 1933, i ratificat per Llei del 12 de juny del 1934, amb la finalitat de dirigir i administrar, especialment, entre altres serveis i institucions les Residències d'Estudiants.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es incorpora a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya la Residència de l'Escola d'Infermeres de la Generalitat.
Art. 2on. Es cedeix a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya la Casa de Família anomenada Angels Mateu, que formava part de l'Institut de la Dona que Treballa, per tal que pugui ésser destinada a Residència.
Art. 3er. Aquest Decret entrarà en vigor en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

El diputat Josep Fontbernat, comissari de la radiodifusió de Catalunya

Amb data 11 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Havent de procedir a la reorganització dels Serveis de Radiodifusió a Catalunya, en tots els seus ordres,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es nomena Comissari de la Radiodifusió a Catalunya el diputat del Parlament de Catalunya senyor Josep Fontbernat.»

La Universitat de Barcelona dependrà exclusivament del Departament de Cultura de la Generalitat

Amb data 11 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«El moment que viu Catalunya exigeix que totes les investigacions de Cultura responguin plenament al nou esperit.
Tot i reconeixent l'obra renovadora duta a terme pel Patronat de la Universitat Autònoma de Barcelona, a proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Universitat de Barcelona queda adscrita al Departament de Cultura i en dependrà exclusivament.
Art. 2on. Mentre no es promougui el nou règim de la Universitat de Barcelona, el seu rector assumirà les atribucions dels actuals òrgans de Govern universitari.
Art. 3er. Resten derogades totes les disposicions que s'oposin o contradiguin el present Decret.
Art. 4rt. Aquest Decret tindrà vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

El Departament de Cultura de la Generalitat es fa càrrec de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Els organismes pedagògics i culturals cal que orientin des d'ara la seva actuació d'acord amb el nou esperit que comença a regir la vida de Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Queden dissolts el Consell Directiu i les Comissions Permanents de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.
Art. 2on. La Generalitat de Catalunya es fa càrrec de tots els elements de què disposa l'esmentada Associació i de les funcions que actualment exerceix dintre les normes de catalanitat que li són característiques i d'acord amb les noves orientacions pedagògiques que assenyalava el Conseller de Cultura.
Art. 3er. Per a exercir aquestes funcions es nomena Comissari el Diputat al Parlament de Catalunya doctor J. Solé i Pla.»

Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«L'obra cultural cal que respongui plenament i en tots els seus organismes al nou estat creat a Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat.»

La "Fundació Bernat Metge" és des d'ara una institució de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Les transformacions que, en molts aspectes de la vida, es produeixen com a conseqüència de la rebel·lió feixista podrien fer perillir la vida d'aquelles Institucions Culturals de Catalunya, la continuïtat de les quals és una exigència del nou ordre que s'instaura.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Generalitat s'apropia de la Fundació Bernat Metge i l'Editorial Alpha, la qual, amb totes les seves diverses activitats editorials, pedagògiques i d'investigació, esdevé una Institució de la Generalitat.
Art. 2on. Es nomena Comissari d'apropiació de la Fundació Bernat Metge el Professor Carles Riba.»

L'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona queda incorporada a les institucions de Cultura de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«Per a adaptar les institucions culturals de Catalunya al nou esperit del moment i per a donar unitat a l'acció cultural del Govern.
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. L'Acadèmia de Ciències i Arts, de Barcelona, amb tots els seus edificis annexos, queda incorporada a les Institucions de Cultura de la Generalitat.
Art. 2on. Mentre no sigui reorganitzat l'organisme, assumirà les funcions de l'Acadèmia el comissari no-

menat per la Generalitat.
Art. 3er. El comissari decidirà sobre la continuïtat dels Serveis públics que totingui l'esmentat organisme.
Art. 4rt. Es nomena comissari de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona el diputat al Parlament de Catalunya senyor Jaume Alguadern i Miró.
Art. 5rt. Aquest Decret entrarà en vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

L'enderrocament de la presó de dones començarà la vinent setmana

Aquest matí, l'alcalde senyor Pi i Sunyer ha parlat breument amb els periodistes que fan informació a l'Ajuntament.
— Amb referència a un assumpte del qual s'ha parlat bastant aquests dies — ha començat dient — degut a un solt aparegut a la premsa, he de dir-vos que nosaltres ens veníem ocupant d'ell amb molt d'interès. Es tracta de l'enderrocament de la presó de les dones.
Es aquesta una mesura imprescindible per al sanejament del districte cinquè i no cal dir l'interès que tenim en ella. Les gestions que s'havien portat a cap vers aquest fi, amb anterioritat a la revolta feixista havien produït un resultat tan satisfactori que de no haver estat guanyada aquesta, ja faria alguns dies que es treballaria en aquest enderroc.

Normes per als que hagin de contraure matrimoni i no disposin dels certificats necessaris

Madrid, 14. — La «Gaceta» publica, entre altres, les següents disposicions:
GUERRA. — Creant a Madrid una Junta de compra de material. Disposant que cessi al comandament del Regiment d'Infanteria de Bicicla número 12, el coronel de l'esmentada Arma, Santiago Ruiz Braun i resti en situació de disponible forçat a la tercera divisió.
JUSTICIA. — Dictant normes per a remeiar la situació en què es troben diversos particulars que, prenent contraure matrimoni no poden unir a l'expectat aquelles que les certificacions exigides per l'article 86 del Codi Civil.
En el cas d'impossibilitat de presentar algunes certificacions de naturalesa o estat exigides en l'article 86 del Codi Civil per trobar-se els corresponents registres civils en localitats no sotmeses als poders legítims republicans, podran suplir aquesta prova normal privilegiada, però no única, conforme a l'article 317 del Codi Civil, amb una altra, qualsevol documental segons el criteri i grau de certitud que inspiri al Jutge competent.

El diputat Josep Fontbernat, comissari de la radiodifusió de Catalunya

Amb data 11 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Havent de procedir a la reorganització dels Serveis de Radiodifusió a Catalunya, en tots els seus ordres,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es nomena Comissari de la Radiodifusió a Catalunya el diputat del Parlament de Catalunya senyor Josep Fontbernat.»

La Universitat de Barcelona dependrà exclusivament del Departament de Cultura de la Generalitat

Amb data 11 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«El moment que viu Catalunya exigeix que totes les investigacions de Cultura responguin plenament al nou esperit.
Tot i reconeixent l'obra renovadora duta a terme pel Patronat de la Universitat Autònoma de Barcelona, a proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Universitat de Barcelona queda adscrita al Departament de Cultura i en dependrà exclusivament.
Art. 2on. Mentre no es promougui el nou règim de la Universitat de Barcelona, el seu rector assumirà les atribucions dels actuals òrgans de Govern universitari.
Art. 3er. Resten derogades totes les disposicions que s'oposin o contradiguin el present Decret.
Art. 4rt. Aquest Decret tindrà vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

El Departament de Cultura de la Generalitat es fa càrrec de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Els organismes pedagògics i culturals cal que orientin des d'ara la seva actuació d'acord amb el nou esperit que comença a regir la vida de Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Queden dissolts el Consell Directiu i les Comissions Permanents de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.
Art. 2on. La Generalitat de Catalunya es fa càrrec de tots els elements de què disposa l'esmentada Associació i de les funcions que actualment exerceix dintre les normes de catalanitat que li són característiques i d'acord amb les noves orientacions pedagògiques que assenyalava el Conseller de Cultura.
Art. 3er. Per a exercir aquestes funcions es nomena Comissari el Diputat al Parlament de Catalunya doctor J. Solé i Pla.»

Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«L'obra cultural cal que respongui plenament i en tots els seus organismes al nou estat creat a Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat.»

La "Fundació Bernat Metge" és des d'ara una institució de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Les transformacions que, en molts aspectes de la vida, es produeixen com a conseqüència de la rebel·lió feixista podrien fer perillir la vida d'aquelles Institucions Culturals de Catalunya, la continuïtat de les quals és una exigència del nou ordre que s'instaura.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Generalitat s'apropia de la Fundació Bernat Metge i l'Editorial Alpha, la qual, amb totes les seves diverses activitats editorials, pedagògiques i d'investigació, esdevé una Institució de la Generalitat.
Art. 2on. Es nomena Comissari d'apropiació de la Fundació Bernat Metge el Professor Carles Riba.»

Han estat dissolts l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya i els Patronats de Poblet i de Santes Creus

Amb data 12 d'agost, han estat signats els següents **DECRET**S:
«Per a adaptar al nou esperit que ha de regir la vida cultural de Catalunya, les Institucions vinculades a la Generalitat,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolten els Consells de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya.
Art. 2on. Exercirà les seves funcions, mentre no es procedeixi a la reorganització de l'esmentat organisme, el Director general senyor Antoni Maria Sbert.
Art. 3er. Aquest Decret entrarà en vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

L'enderrocament de la presó de dones començarà la vinent setmana

Aquest matí, l'alcalde senyor Pi i Sunyer ha parlat breument amb els periodistes que fan informació a l'Ajuntament.
— Amb referència a un assumpte del qual s'ha parlat bastant aquests dies — ha començat dient — degut a un solt aparegut a la premsa, he de dir-vos que nosaltres ens veníem ocupant d'ell amb molt d'interès. Es tracta de l'enderrocament de la presó de les dones.
Es aquesta una mesura imprescindible per al sanejament del districte cinquè i no cal dir l'interès que tenim en ella. Les gestions que s'havien portat a cap vers aquest fi, amb anterioritat a la revolta feixista havien produït un resultat tan satisfactori que de no haver estat guanyada aquesta, ja faria alguns dies que es treballaria en aquest enderroc.

Normes per als que hagin de contraure matrimoni i no disposin dels certificats necessaris

Madrid, 14. — La «Gaceta» publica, entre altres, les següents disposicions:
GUERRA. — Creant a Madrid una Junta de compra de material. Disposant que cessi al comandament del Regiment d'Infanteria de Bicicla número 12, el coronel de l'esmentada Arma, Santiago Ruiz Braun i resti en situació de disponible forçat a la tercera divisió.
JUSTICIA. — Dictant normes per a remeiar la situació en què es troben diversos particulars que, prenent contraure matrimoni no poden unir a l'expectat aquelles que les certificacions exigides per l'article 86 del Codi Civil.
En el cas d'impossibilitat de presentar algunes certificacions de naturalesa o estat exigides en l'article 86 del Codi Civil per trobar-se els corresponents registres civils en localitats no sotmeses als poders legítims republicans, podran suplir aquesta prova normal privilegiada, però no única, conforme a l'article 317 del Codi Civil, amb una altra, qualsevol documental segons el criteri i grau de certitud que inspiri al Jutge competent.

El diputat Josep Fontbernat, comissari de la radiodifusió de Catalunya

Amb data 11 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Havent de procedir a la reorganització dels Serveis de Radiodifusió a Catalunya, en tots els seus ordres,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es nomena Comissari de la Radiodifusió a Catalunya el diputat del Parlament de Catalunya senyor Josep Fontbernat.»

La Universitat de Barcelona dependrà exclusivament del Departament de Cultura de la Generalitat

Amb data 11 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«El moment que viu Catalunya exigeix que totes les investigacions de Cultura responguin plenament al nou esperit.
Tot i reconeixent l'obra renovadora duta a terme pel Patronat de la Universitat Autònoma de Barcelona, a proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Universitat de Barcelona queda adscrita al Departament de Cultura i en dependrà exclusivament.
Art. 2on. Mentre no es promougui el nou règim de la Universitat de Barcelona, el seu rector assumirà les atribucions dels actuals òrgans de Govern universitari.
Art. 3er. Resten derogades totes les disposicions que s'oposin o contradiguin el present Decret.
Art. 4rt. Aquest Decret tindrà vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

El Departament de Cultura de la Generalitat es fa càrrec de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Els organismes pedagògics i culturals cal que orientin des d'ara la seva actuació d'acord amb el nou esperit que comença a regir la vida de Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Queden dissolts el Consell Directiu i les Comissions Permanents de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.
Art. 2on. La Generalitat de Catalunya es fa càrrec de tots els elements de què disposa l'esmentada Associació i de les funcions que actualment exerceix dintre les normes de catalanitat que li són característiques i d'acord amb les noves orientacions pedagògiques que assenyalava el Conseller de Cultura.
Art. 3er. Per a exercir aquestes funcions es nomena Comissari el Diputat al Parlament de Catalunya doctor J. Solé i Pla.»

Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«L'obra cultural cal que respongui plenament i en tots els seus organismes al nou estat creat a Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat.»

La "Fundació Bernat Metge" és des d'ara una institució de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Les transformacions que, en molts aspectes de la vida, es produeixen com a conseqüència de la rebel·lió feixista podrien fer perillir la vida d'aquelles Institucions Culturals de Catalunya, la continuïtat de les quals és una exigència del nou ordre que s'instaura.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Generalitat s'apropia de la Fundació Bernat Metge i l'Editorial Alpha, la qual, amb totes les seves diverses activitats editorials, pedagògiques i d'investigació, esdevé una Institució de la Generalitat.
Art. 2on. Es nomena Comissari d'apropiació de la Fundació Bernat Metge el Professor Carles Riba.»

Han estat dissolts l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya i els Patronats de Poblet i de Santes Creus

Amb data 12 d'agost, han estat signats els següents **DECRET**S:
«Per a adaptar al nou esperit que ha de regir la vida cultural de Catalunya, les Institucions vinculades a la Generalitat,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolten els Consells de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya.
Art. 2on. Exercirà les seves funcions, mentre no es procedeixi a la reorganització de l'esmentat organisme, el Director general senyor Antoni Maria Sbert.
Art. 3er. Aquest Decret entrarà en vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

L'enderrocament de la presó de dones començarà la vinent setmana

Aquest matí, l'alcalde senyor Pi i Sunyer ha parlat breument amb els periodistes que fan informació a l'Ajuntament.
— Amb referència a un assumpte del qual s'ha parlat bastant aquests dies — ha començat dient — degut a un solt aparegut a la premsa, he de dir-vos que nosaltres ens veníem ocupant d'ell amb molt d'interès. Es tracta de l'enderrocament de la presó de les dones.
Es aquesta una mesura imprescindible per al sanejament del districte cinquè i no cal dir l'interès que tenim en ella. Les gestions que s'havien portat a cap vers aquest fi, amb anterioritat a la revolta feixista havien produït un resultat tan satisfactori que de no haver estat guanyada aquesta, ja faria alguns dies que es treballaria en aquest enderroc.

Normes per als que hagin de contraure matrimoni i no disposin dels certificats necessaris

Madrid, 14. — La «Gaceta» publica, entre altres, les següents disposicions:
GUERRA. — Creant a Madrid una Junta de compra de material. Disposant que cessi al comandament del Regiment d'Infanteria de Bicicla número 12, el coronel de l'esmentada Arma, Santiago Ruiz Braun i resti en situació de disponible forçat a la tercera divisió.
JUSTICIA. — Dictant normes per a remeiar la situació en què es troben diversos particulars que, prenent contraure matrimoni no poden unir a l'expectat aquelles que les certificacions exigides per l'article 86 del Codi Civil.
En el cas d'impossibilitat de presentar algunes certificacions de naturalesa o estat exigides en l'article 86 del Codi Civil per trobar-se els corresponents registres civils en localitats no sotmeses als poders legítims republicans, podran suplir aquesta prova normal privilegiada, però no única, conforme a l'article 317 del Codi Civil, amb una altra, qualsevol documental segons el criteri i grau de certitud que inspiri al Jutge competent.

El diputat Josep Fontbernat, comissari de la radiodifusió de Catalunya

Amb data 11 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Havent de procedir a la reorganització dels Serveis de Radiodifusió a Catalunya, en tots els seus ordres,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es nomena Comissari de la Radiodifusió a Catalunya el diputat del Parlament de Catalunya senyor Josep Fontbernat.»

La Universitat de Barcelona dependrà exclusivament del Departament de Cultura de la Generalitat

Amb data 11 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«El moment que viu Catalunya exigeix que totes les investigacions de Cultura responguin plenament al nou esperit.
Tot i reconeixent l'obra renovadora duta a terme pel Patronat de la Universitat Autònoma de Barcelona, a proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Universitat de Barcelona queda adscrita al Departament de Cultura i en dependrà exclusivament.
Art. 2on. Mentre no es promougui el nou règim de la Universitat de Barcelona, el seu rector assumirà les atribucions dels actuals òrgans de Govern universitari.
Art. 3er. Resten derogades totes les disposicions que s'oposin o contradiguin el present Decret.
Art. 4rt. Aquest Decret tindrà vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

El Departament de Cultura de la Generalitat es fa càrrec de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Els organismes pedagògics i culturals cal que orientin des d'ara la seva actuació d'acord amb el nou esperit que comença a regir la vida de Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Queden dissolts el Consell Directiu i les Comissions Permanents de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.
Art. 2on. La Generalitat de Catalunya es fa càrrec de tots els elements de què disposa l'esmentada Associació i de les funcions que actualment exerceix dintre les normes de catalanitat que li són característiques i d'acord amb les noves orientacions pedagògiques que assenyalava el Conseller de Cultura.
Art. 3er. Per a exercir aquestes funcions es nomena Comissari el Diputat al Parlament de Catalunya doctor J. Solé i Pla.»

Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«L'obra cultural cal que respongui plenament i en tots els seus organismes al nou estat creat a Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat.»

La "Fundació Bernat Metge" és des d'ara una institució de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Les transformacions que, en molts aspectes de la vida, es produeixen com a conseqüència de la rebel·lió feixista podrien fer perillir la vida d'aquelles Institucions Culturals de Catalunya, la continuïtat de les quals és una exigència del nou ordre que s'instaura.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Generalitat s'apropia de la Fundació Bernat Metge i l'Editorial Alpha, la qual, amb totes les seves diverses activitats editorials, pedagògiques i d'investigació, esdevé una Institució de la Generalitat.
Art. 2on. Es nomena Comissari d'apropiació de la Fundació Bernat Metge el Professor Carles Riba.»

Han estat dissolts l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya i els Patronats de Poblet i de Santes Creus

Amb data 12 d'agost, han estat signats els següents **DECRET**S:
«Per a adaptar al nou esperit que ha de regir la vida cultural de Catalunya, les Institucions vinculades a la Generalitat,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolten els Consells de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya.
Art. 2on. Exercirà les seves funcions, mentre no es procedeixi a la reorganització de l'esmentat organisme, el Director general senyor Antoni Maria Sbert.
Art. 3er. Aquest Decret entrarà en vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

L'enderrocament de la presó de dones començarà la vinent setmana

Aquest matí, l'alcalde senyor Pi i Sunyer ha parlat breument amb els periodistes que fan informació a l'Ajuntament.
— Amb referència a un assumpte del qual s'ha parlat bastant aquests dies — ha començat dient — degut a un solt aparegut a la premsa, he de dir-vos que nosaltres ens veníem ocupant d'ell amb molt d'interès. Es tracta de l'enderrocament de la presó de les dones.
Es aquesta una mesura imprescindible per al sanejament del districte cinquè i no cal dir l'interès que tenim en ella. Les gestions que s'havien portat a cap vers aquest fi, amb anterioritat a la revolta feixista havien produït un resultat tan satisfactori que de no haver estat guanyada aquesta, ja faria alguns dies que es treballaria en aquest enderroc.

Normes per als que hagin de contraure matrimoni i no disposin dels certificats necessaris

Madrid, 14. — La «Gaceta» publica, entre altres, les següents disposicions:
GUERRA. — Creant a Madrid una Junta de compra de material. Disposant que cessi al comandament del Regiment d'Infanteria de Bicicla número 12, el coronel de l'esmentada Arma, Santiago Ruiz Braun i resti en situació de disponible forçat a la tercera divisió.
JUSTICIA. — Dictant normes per a remeiar la situació en què es troben diversos particulars que, prenent contraure matrimoni no poden unir a l'expectat aquelles que les certificacions exigides per l'article 86 del Codi Civil.
En el cas d'impossibilitat de presentar algunes certificacions de naturalesa o estat exigides en l'article 86 del Codi Civil per trobar-se els corresponents registres civils en localitats no sotmeses als poders legítims republicans, podran suplir aquesta prova normal privilegiada, però no única, conforme a l'article 317 del Codi Civil, amb una altra, qualsevol documental segons el criteri i grau de certitud que inspiri al Jutge competent.

El diputat Josep Fontbernat, comissari de la radiodifusió de Catalunya

Amb data 11 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Havent de procedir a la reorganització dels Serveis de Radiodifusió a Catalunya, en tots els seus ordres,
A proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es nomena Comissari de la Radiodifusió a Catalunya el diputat del Parlament de Catalunya senyor Josep Fontbernat.»

La Universitat de Barcelona dependrà exclusivament del Departament de Cultura de la Generalitat

Amb data 11 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«El moment que viu Catalunya exigeix que totes les investigacions de Cultura responguin plenament al nou esperit.
Tot i reconeixent l'obra renovadora duta a terme pel Patronat de la Universitat Autònoma de Barcelona, a proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. La Universitat de Barcelona queda adscrita al Departament de Cultura i en dependrà exclusivament.
Art. 2on. Mentre no es promougui el nou règim de la Universitat de Barcelona, el seu rector assumirà les atribucions dels actuals òrgans de Govern universitari.
Art. 3er. Resten derogades totes les disposicions que s'oposin o contradiguin el present Decret.
Art. 4rt. Aquest Decret tindrà vigència en ésser publicat al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», i se'n donarà compte, al seu dia, al Parlament de Catalunya.»

El Departament de Cultura de la Generalitat es fa càrrec de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Amb data 12 d'agost del 1936, ha estat signat el següent **DECRET**:
«Els organismes pedagògics i culturals cal que orientin des d'ara la seva actuació d'acord amb el nou esperit que comença a regir la vida de Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Queden dissolts el Consell Directiu i les Comissions Permanents de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.
Art. 2on. La Generalitat de Catalunya es fa càrrec de tots els elements de què disposa l'esmentada Associació i de les funcions que actualment exerceix dintre les normes de catalanitat que li són característiques i d'acord amb les noves orientacions pedagògiques que assenyalava el Conseller de Cultura.
Art. 3er. Per a exercir aquestes funcions es nomena Comissari el Diputat al Parlament de Catalunya doctor J. Solé i Pla.»

Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat

Amb data 12 d'agost del 1936 ha estat signat el següent **DECRET**:
«L'obra cultural cal que respongui plenament i en tots els seus organismes al nou estat creat a Catalunya.
A proposta, doncs, del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell, **Decreto**:
Art. 1er. Es dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat.»

La "Fundació Bernat Metge" és des d'ara una institució de la Generalitat

El que diuen

ELS DIARIS

AVUI

"Catalunya, sobirana, serà invencible i inatacable"

LA HUMANITAT publica un interessant article de Rovira i Virgili sobre la sobirania de Catalunya: «No hem vist —diu— com, gràcies a l'existència de la Generalitat i a les seves facultats, va poder-se desbaratar a Barcelona l'ofensiva dels militars conjurats? Que restin, doncs, lliures les mans d'aquesta nació estrenada que troba la força en la llibertat. Per pròpia decisió

"Els mariners estan al costat del poble"

LA BATALLA dedica un elogi als mariners de l'Almirante Mirandea, els quals —diu— «recuerdan la tradición del «Potemkin», el heroico crucero de la revolución rusa de 1905 y del «Aurora» que, con su actividad decidida al lado de los bolcheviques en octubre de 1917, de-

"La importància de la presa de Mallorca"

TREBALL remarca la importància de l'alliberament de Mallorca: «Les forces comandades per l'heroic capità Bayo podran aconseguir vèncer els feixistes de Palma amb l'ajut dels batallons de milicians i dels guàrdies d'assalt que s'han afegit a les seves forces. Aragó és l'objectiu màxim. Mallorca ve a

"El cas de Miguel de Unamuno..."

LA VEU DE CATALUNYA comenta la posició —francament favorable a la sublevació— de Miguel de Unamuno. «Unamuno —diu— mai no ha estimat el poble, perquè ell no posseïa capacitat efectiva per a comprendre les misèries, tanter vegades glòries, de la multitud. Unamuno era enemic de la

monarquia per rivalitat personal amb el monarca; va combatre la dictadura perquè es sentí ofès per un dictador infeliç; atacà la República perquè a ella atribuïa la culpa del fracàs d'aquell homentatge que li fou tributat a Salamanca. Unamuno, en fi, és l'intel·lectual de la torre de marfil».

La justícia del poble és inexorable

Els milicians de Menorca afusellaren un dels seus caps que havia abusat d'una infermera

Un capità, íntim amic de l'acusat, el lliurà a les milícies, sense vacil·lar

De com obren els milicians i com apliquen la més estricta justícia, dona clara idea el següent fet que anem a relatar, ocorregut la setmana passada a Menorca.

A Ciutadella, poble de l'illa, es trobava el moviment sediciós sense necessitat de disparar un sol tret. Ni tan sols s'arribà a proclamar l'estat de guerra. Quan el capità que comandava la companyia destacada a Ciutadella rebé del Govern Militar de Maó l'ordre de proclamar la llei marcial, no s'atreví a fer-ho davant l'actitud que prengueren els seus soldats, especialment un grup de xicots de Carolina, que llavors en la seva companyia. I quan de Maó enviaren una altra companyia de soldats al comandament d'un capità, perquè hoessin, els de Ciutadella ja havien minat amb dinamita la carretera, i els advertiren que, en cas d'avançar cap a la ciutat, els faríem valer.

Dirigit a Maó Miquel Casanoves per tal de veure el comandant militar de la plaça, capità Pere Marqués. El diàleg fou curt i sec:

—A l'Hospital de Ciutadella s'ha començat una salvatjada que no pot quedar sense càstig, i l'autor del qual, per les referències que tinc, ha d'haver estat un individu que us acompanyava —digué Casanoves.

—No pot ésser! —contestà alarmat el capità Marqués, bo i afegint: —l'únic que m'acompanyava era el sots-oficial Benito, home de tota la meua confiança.

—Doncs aquest deu haver estat, i vinc a fer que me'l lliureu, per a fer justícia, si com suposo és el culpable.

—No pot ésser! —contestà alarmat el capità Marqués, home molt recte i sever aduït amb els seus, feu cridar el sots-oficial Benito, bo i contestant als seus interlocutors:

—Si és culpable, pagarà el seu deute. A vosaltres us el lliuro.

El sots-oficial Benito fou conduït a Ciutadella i presentat a les monges de l'Hospital. Totes, sense titubear, el reconegueren com a l'autor de la salvatjada. El mateix Benito, acabà confessant.

—Perdó! No em matau! Estava embriac!

La justícia republicana es complí inexorablement. El culpable calgué crivellat per les bales.

Un cop mort, fou ensenyat novament a les monges infermeres de l'Hospital.

—Era aquest?

—Sí! Aquest ha estat.

Així aplica la justícia la República i els homes del Front Popular, sense distingir categories en el culpable.

Millan Astray vol conquistar més "laurels"

Lisboa, 14. — El general espanyol Millan Astray, recentment arribat de l'Argentina, ha declarat que avui mateix sortirà cap a Villa Real de San Antonio, des d'on es dirigirà a Sevilla per a posar-se al front de la legió estrangera.

Els alemanys veuen visions...

Berlin, 14. — Comentant les noves mesures soviètiques en l'ordre militar relatives a l'ingrés en l'exèrcit als dinou anys, el periòdic oficial «Correspondencia Diplomática i Política», diu:

«Importa fer ressaltar que aquestes mesures d'Espanya. Aduho podria dir-se que contribueix a completar la inquietud actual d'Europa, com si no fos suficient l'acció del Kuomintang i les conseqüències que d'això en resulten».

Portugal s'adhereix, de paraula, a la no intervenció

Lisboa, 14. — Es diu que la resposta del ministre d'Asser Estrangeres al ministre de França és favorable a la petició del Govern francès referent a la no intervenció.

El Govern portuguès ha autoritzat el moviment en ports portuguesos del creuer argentí «25 de Mayo» que es dirigeix a Espanya.

El setge de dinamita que envolta el traïdor Aranda

El que diu Antoni Solà, redactor de "Ahorà" incorporat a les milícies que envolten Oviedo

Llanes, 10. — El conegut diputat socialista Belarmino Tomás m'ha fet una interessant relació de com es produí la sublevació de l'ex-coronel Aranda, a Oviedo.

Fou el diumenge, dia 19. Aquell matí, jo havia sortit cap a la canca minera.

No vaig assistir, doncs, als moments que precediren al l'atacament; però puc relatar-vos aquests moments amb plena veracitat.

DES DE L'ANY 1841 NO HAVIA ESTAT AFUSSELLAT CAP GENERAL

Des del 1841, que fou afusellat Diego de León, no havia estat executat a Espanya cap general. Els militars del sòglo XIX, i fins al XX, i fins al XIX, però mai no sofrien el càstig més dur. Gaudien sempre d'una absoluta impunitat.

Durant noranta-cinc anys hi ha hagut molts pronunciaments. D'O'Donnell, de Narváez, de Serrano, de Martínez Campos, de Primo de Rivera, de Sanjurjo... Triomfants o derrotats, cap no va pagar amb la vida l'alçament contra el poble. Uns foren condemnats a mort, però sempre arribava l'indult.

Per això els generals jugaven alegrement, segurs que no podien perdre.

La tradició, el costum, la impunitat, han acabat. La República ha justícia. Serena, imparcial, però implacable.

Una de les cases de Cimadevilla, després de l'inhumà bombardejament del "Almirante Cervera" contra la població

Al matí de l'esmentat dia, Aranda renovà les seves manifestacions de fidelitat.

No obstant, entre tots nosaltres, regnava la desconfiança, i jo mateix vaig advertir diverses vegades.

—Es necessari estar alerta. Poden jugar-nos alguna mala passada.

Aquella tarda, el governador civil indicà al cap militar de la plaça que tenia notícies que a les casernes de Pelayo i Santa Cruz es prenia mesures alarmants; però Aranda replicà una i altra vegada:

—No és possible fer cas d'infundis. Si vos voleu, podeu enviar refugats, que esbrin: fins i tot, podeu acompanyar-me per tal de cerciorar-se de la veritat.

Davant aquestes seguretats, jo hi havia objectat possible.

No obstant, a les cinc de la tarda, el governador i altres elements del Front Popular tornaren a exposar els seus dubtes:

—Sembla cert que a la caserna ocorre quelcom anormal.

I aleshores Aranda manifestà:

—Bé. Anem a evitar això traient la força al carrer perquè contrarrotin amb el poble. Valga a cursar les ordres necessàries.

I a les sis de la tarda, exactament, la tropa sortí al carrer; però no en pla de passell, sinó amb tots els seus estris de guerra.

Quan els elements del Front Popular es donaren compte de la maniobra, ja era tard. S'havien pres tots els llocs estratègics, i els militars dominaven Oviedo.

Poc després eren empresonats tots els elements significatius dels partits d'esquerra i entre els quals es trobaven el diputat Graciano Antuña, el propi governador senyor Viñate Laiglesia, Pérez Lozano, López Cuesta i molts altres.

La tranquil·litat és absoluta a tot l'Orient de la regió, igual com a la pròxima província de Santander.

LES COMUNICACIONS

Des de Llanes circulen els trens fins a Santander amb normalitat. També per la línia d'Astúries, arriben trens de mercaderies i viatgers des de Noreña.

Les línies telefòniques permeten comunicar amb Gijón i amb la resta del Nord de la nació.

Quant a la comunicació d'Astúries amb Madrid, està assegurada gràcies a un servei diari de trimotors, que porten correspondència i Prensa de Madrid.

La reunió d'ahir del Govern de la Generalitat

A dos quarts de vuit de la tarda, al Saló de Consells del Palau de la Generalitat, es celebrà el Consell anunciat, sota la presidència de l'honorable President senyor Lluís Companys. Hi assistiren tots els consellers.

La reunió acabà a les nou de la nit i a la sortida el cap del Govern senyor Casanoves, facilità vèrbament als periodistes la referència del que havien tractat.

Digué que havia donat compte al President de la situació política, social i militar de Catalunya, així com de la resta d'Espanya, i es feren algunes consideracions d'ordre internacional.

També —afegí— li he fet un resum de tota la tasca que he realitzat el Govern, i la que ha de continuar realitzant fins a la completa estructuració de la coordinació política i social que exigeix el moment present.

Com sigui que li fou preguntat si havia sotmès a la signatura de S. E. algun decret, digué que no, ja que ho havia fet al migdia en despatxar extensament amo el President.

Freguntat finalment quan tornaria a reunir-se el Govern, el senyor Casanoves respongué que avui, a les quatre de la tarda, al Parlament.

SUBSCRIPCIO OBERTA PER A LES VICTIMES LLEIALS DEL MOVIMENT REVOLUCIONARI

Ptes.	Primer lliurament de la inscripció oberta pel diari «El Diluvio» ...	10 000'—
Joan Tendes Claverol ...	50'—	
Maria Tendes Claverol ...	25'—	
Maria Tendes Claverol ...	25'—	
Teresa Bernis García ...	15'—	65'12
Associació de Dependents de Procuradors dels Tribunals de Barcelona ...	25'—	
Cambrà de Corredors de Cotó Filat ...	30'—	
M. H. C. ...	5'—	
Els obrers de la U. G. T. de la Casa Rafael Figueras ...	37'—	
Joan Roca ...	10'—	
Josep Balaguer ...	100'—	
Ex-Casa Rogent ...	25'—	
Jaume Casanelles i Alegre	15'—	
Associació Industrial d'Electricistes i annexos de Catalunya ...	1.000'—	
Un dia d'haver del personal de la Delegació dels Serveis Hidràulics del Pirineu Oriental ...	1.043'50	
Esteve Florensa ...	25'—	
Subscripció de la Casa del Poble de Somorrostro, d'Esquerra Republicana de Catalunya ...	129'—	
Segona recaptada dels treballadors i treballadores de la Casa Pic i Aguilera ...	63'—	
Suma i següents	250.995'75	

"La Federació de Repúbliques Ibèriques és, des d'ara, una realitat"

«Diari de Barcelona», seguint la seva enquesta sobre el moment polític actual, publica avui la resposta de Jaume Miravittes. Diu:

«Quan sigui dominada la revolució, com caldrà enfocar les relacions entre els diferents grups que prenen part en la lluita contra el feixisme?

—Aquesta pregunta constitueix la preocupació de tothom, però amb el temps que fa que actuem al Comitè de les Milícies els representants dels diferents sectors s'han escaït una mar d'objectius. La revolució —això ja és una estampa gastada— és un gresol on es fonen totes les formacions del passat i neixen noves concepcions de la vida econòmica i social. Podem afirmar una cosa: el règim anterior al 19 de juliol està superat. Les realitzacions socials portades a terme espontàniament fins a la data constitueixen totes soles el programa d'una entesa històrica colossals. Només que cristallitzant el que ja està fet, ja tindrem un règim que no s'assembla gens al passat. Les característiques són la col·lectivització de tot el que em capitalisme; la reforma a fons al camp; un impuls extraordinari del cooperativisme; la desaparició de l'Exèrcit, de l'aparell de Justícia, de l'Església; la neteja de la burocràcia; la realització d'una gran obra de cultura popular. Amb aquest programa, que ha nascut, no d'apriorismes ideològics, sinó de la realitat revolucionària, hi estem d'acord tots els partits que integrem el Comitè Central de les Milícies Antifeixistes. Jo crec que aquest programa per a desenvolupar-se d'una manera total i plena necessita anys i, per tant, les perspectives d'acord, en aquest sentit, són completament optimistes.

—Quina creieu que serà l'organització política de la Península un cop acabada la lluita?

—Com en cada un dels xocs històrics que es produeixen a la Península, apareix a flor de pell el veritable caràcter del país: el federalisme. Actualment a Espanya hi ha en definitiva quatre nacions: Catalunya, a l'avantguarda de la revolució, cristallitzant unes formes de govern autòctones arrelades al país per segles de tradició; «democràcia sindical» s'haguéssim de definir-lo amb una paraula; Madrid i el seu cercle, animat d'un esperit on predominen encara les formes de la República democràtica en col·laboració amb el socialisme; València, dirigida per una Junta de Govern neta i republicana; i les regions on el feixisme encara està instal·lat, on perduren encara les visions inquietants de la Inquisició i de l'absolutisme. El règim futur haurà de tenir necessàriament en compte aquesta profunda realitat històrica del país. Espanya, en el sentit que hi volem donar, és monàrquica i els feixistes, va morir el 19 de juliol. La Federació de Repúbliques Ibèriques és des d'ara una realitat que res ni ningú no podrà desmentir.

—Com quedarà Catalunya política?

—El fet català es manifesta a través de totes les activitats històriques de Catalunya. És una realitat tan gran que ho inunda tot a desgrat avorint dels sectors i dels partits. La força històrica del catalanisme és tan gran, és talmant realitat indestructible, que triomfa fins en les persones i en els sectors que aparentment ens semblen hostils.

Què és Catalunya, en definitiva? És una manera d'ésser, ni millor ni pitjor que les altres, però diferent. Quina és la característica de la menestralia catalana? El seu sentit democràtic, el seu geni municipal. Quina és la característica de la pagesa? El seu sentit d'organització. Quina és la característica dels obrers catalans? El sindicalisme, i m'atreveixo encara a fer una afirmació més concreta: l'anarcosindicalisme, una mena de síntesi d'aquelles dues característiques tan fonamentalment catalanes, com són l'individualisme i el sentit d'organització. Això és la realitat contra la qual no valen ni els dogmes ni els interessos de partit. Aquesta realitat contraposa a la de Madrid determinant en el nou règim un fet diferencial català, que caldrà resoldre. El problema de Catalunya, doncs, és etern i es planteja en tots els règims i en totes les situacions».

La Premsa feixista in forma...

"La Unión", de Sevilla, diu que Mola entra victoriós a Madrid

La columna de Valladolid ha entrado en Madrid

Diu «Mundo Obrero»:

«Para que el pueblo conozca la vi manera de informar de los traidores en los lugares donde dominan a sangre y fuego, reproducimos la primera página del periódico fascista de Sevilla «La Unión», del día 23 de julio. Como puede leerse fácilmente da por segura la entrada en Madrid de la columna fascista de Valladolid y la del traïdor Mola.

Essa mentira la mantenen a pesar de que los reveses que sufren y entra bien a las poblaciones de que cada día va siendo reducida la zona de dominio de los criminales sublevados.

Si esas mentiras no estuvieran rodeadas de miles de asesinatos, de salvajadas monstruosas, de ríos de sangre, el jocos carácter andaluz tendería motivo para ridiculizar a esa canalla que de modo tan descarado lanza sus mentiras.

Afortunadamente la hora del castigo implacable está próxima y una vez llegada no quedarán en esas poblaciones periódicos ni lacayos fascistas que divulguen tonterías como las que reproducimos de ésta al servicio del bestial Queipo.

Se atreven a mentir victorias que están muy lejos, cuando en este mismo periódico, como puede apreciarse, se dedica un editorial a combatir la heroica actitud del proletariado sevillano, que mantiene la lucha general días y semanas contra los traïdores. El título de ese editorial es: «Medidas energicas contra los intentos de huelga». Lo que prueba que los traïdores tienen el enemigo en el propio corazón de las ciudades. Entre sus enemigos de dentro y nuestras bravas fuerzas acabarán pronto con esa ignominiosa y sangrienta mascarada que dirige un beodo fascista, mil veces merecedor de la peor de las muertes».

EL TEMPS QUE FA

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES 7 HORES DEL DIA 14 D'AGOST DEL 1936

El nord-oest de les illes Britàniques i a la mar Bàltica es troben els centres de dues depressions baromètriques sota la influència de les quals es registra, al mateix temps, amb el núvol i pluja a Escòcia, Anglaterra, Dinamarca, Prússia i Europa central. Entre el Cantàbric i Aragó s'està formant un secundari que ja dona lloc a cel núvol al Pirineu.

Les altes pressions estan situades a l'Atlàntic, al sud de les illes Açores.

Estat del temps a Catalunya a les 7 hores:

A la Plana de Vio hi ha boires matinals, per la meitat constant s'observa alguna núvolositat i per la resta del país el cel està serè.

En zona sud fluïxen amb predomini de les marines per la costa i les calmes per l'interior.

Temps: núvol i boires matinals.

Observacions de Barcelona a les 7 hores:

Pressió al nivell de la mar: 762,3 mil·límetres.

Temperatura actual: 23,0 graus.

Temperatura mínima: 19,5 graus.

Velocitat del vent: 4,5 m. per hora.

Visibilitat horitzontal: A una 40 quilòmetres.

Estat del cel: 3 dècimes de Cu. Pneu. i Ci.

En les últimes 24 hores:

Temperatura màxima: 26,3 graus.

Temperatura mínima: 19,5 graus.

Velocitat del vent: 202 km.

Insolació en el dia d'ahir: 13 hores, 20 minuts.

Observacions de Barcelona a les 7 hores:

Pressió al nivell de la mar: 762,3 mil·límetres.

Temperatura actual: 23,0 graus.

Temperatura mínima: 19,5 graus.

Velocitat del vent: 4,5 m. per hora.

Visibilitat horitzontal: A una 40 quilòmetres.

Estat del cel: 3 dècimes de Cu. Pneu. i Ci.

En les últimes 24 hores:

Temperatura màxima: 26,3 graus.

Temperatura mínima: 19,5 graus.

Velocitat del vent: 202 km.

Insolació en el dia d'ahir: 13 hores, 20 minuts.

Llegiu ULTIMA HORA

—Avui he estat a Gijón. La vida en aquella població es realitza nor-

PELICULES

RADIO

La Comissaria de Ràdio de Catalunya

Un nou model de focus

Per primera vegada a Hollywood ha estat emprat un focus de nou tipus, la potència del qual és de 150 amperes i pesa 450 lliures. Això significa un notable perfeccionament en la il·luminació dels interiors, ja els utilitzats abans pesaven no menys que 1.100 lliures. El cristall que constitueix la part exterior és refractari i té mes d'una polzada i mitja d'espessor.

Als estudis Columbia, productors de «Horizons perduts», la gran producció actualment en rodatge i dirigida per Frank Capra, ha cabut l'honor d'utilitzar per primera vegada l'esmentat focus que, segons els tècnics, representa un enorme perfeccionament en la tècnica cinematogràfica.

No hi ha res a fer si la carn no és bona!

En una escena de «La vila dormida» (Girl of the Ozarks), nova pel·lícula de la Paramount, apareix un gos que respon al nom de «Vier-ne», la missió del qual consisteix a robar un tros de carn d'una carnisseria. L'escena s'assaja diverses vegades i s'usa una imitació de cauti-xú, però el gos no semblava molt entusiasmat. Quan, a la fi, es decidí a emprar un substàncios tros de carn, el gos es llança sobre d'ell i se l'engolia abans que el seu entrenador l'hi pogués traure de la boca.

Cartellera del cinema

ATLANTIC CINEMA. — «Revista Fox», «En los bosques del Canadá», «Las emociones del Polo», «Barcelona varietal», «Por la corriente del Drina», «El cuento de los fantasmas».

ACTUALITATS. — «Un día de fiesta», «Encrucijadas del mundo», «Delirio de velocidad», «Noticiero Fox», «France actualité», «La zorra y el conejo», «Aunque parezca mentira», «Rusia deportiva».

AMERICA. — «La hiena», «Sangre de fuego», «El misterio del faro», «Perdonen mis cachorritos», «Comica i Dibujos».

ASTORIA. — «La chica del corao», «Una mujer dió la casa».

CINEMA PARIS. — «Caravana de películas», «Gloria robada», «Una mujer de su casa», «Los peques en alta mar».

COLISEUM. — «El hijo del finado», «Actualidad Paramount», «Adios al pasado», «Varietats i Orquestra».

COLISEUM POMPEIA. — «La melodia de Broadway», «Había una vez dos héroes», «Dos hermanos zapateros» (Dibujos).

EXCELSIOR. — «Sublime mentira», «Dibujos», «El gondolero de Broadway», «Los diables del aire».

FANTASIA. — «Pobre de mí», «Alrededor del mundo», «Por un millón», «Viaje de novios».

GOYA. — Programa còmic.

MARYLAND. — «Alma insurgente», «El rey de los condenados i Documental».

METROPOL. — «El amante oscuro», «Paso a la juventud».

MIRIA. — «La vida es sabrosa», «El es inocente», «Vida mía».

MONUMENTAL. — «Triple venganza», «Dos fusileros sin balas», «Dibujos», «Voces».

MUNDIAL. — «La locura de Shang-hai», «El hombre invisible», «El marido de la Amazona», «Dibujos».

NURIA. — «La voz de ultratumba», «El collar de esmeraldas i El baron gitano».

SMART. — «El tenorio del Harem», «El marido de la Amazona», «El hombre invisible i Dibujos».

SAVOY. — «Noticiero Fox Movietone», «Locomoción mundial» (Cameraman), «Estampas norueguesas» (Café mágica), «Rusia deportiva» (Documental deportivo), «La marcha del tiempo» (Núm. 8, editat per la revista «Times», «Movimiento revolucionario»).

URQUINAONA. — «El cantante de Nápoles», Varietats i Orquestra.

GRACIA I SIMPATIA

JOAN BLONDELL és una de les noies més fresques, més gracioses i més simpàtiques que ens "envien" d'Amèrica. Un xic pleneta, Blondell té aquell tipus picant i incitativ de les noies del bon fi de segle. Això, combinat amb el seu dinamisme tan d'ara, fa d'ella una de les actrius més personals que procuren d'alegrar-nos l'existència des del lleix...

UN FILM PER A COMBATRE ELS ACCIDENTS D'AUTOMOBIL

Fidel a la seva reputació de creadora de paradoxes, Hollywood està rentant un film destinat a combatre els accidents d'automòbils amb el concurs dels automobilistes més temeraris que ha pogut trobar.

Harvey Perry, Gordon Carveth, Mary Wiggins i Loreta Rush constitueixen el grup de valents i temeraris motoristes, la professió dels quals els permet cometre tota mena de barbaritats amb els seus ràpids vehicles.

La seva especialitat consisteix a bolcar, topar i patinar, i deixar convertits en munts de ferro vells els vehicles que cauen a les seves mans. Aquest quartet està encarregat de portar a terme les més espantoses evolucions que constitueixen un dels principals atractius de la pel·lícula de la Paramount «Mort repentina», amb Randolph Scott, Frances Drake i Tom Brown en els principals papers.

Perry es cobrí de glòria recentment en treure de les profunditats de l'Océ Pacific un moneder de Carole Lombard que contenia un dels seus valuosos zafirs i altres joies que l'actriu havia perdut durant el rodatge de les escenes exteriors de «Música sobre les ondes».

La senyoreta Wiggins, per altra part, cridà també l'atenció quan després d'uns quants anys de guanyar-se la vida amb tota mena de fets exposats es trencà l'espalla en capbussar-se des d'una roca durant les seves vacances a La Florida. A conseqüència d'aquest accident hagué de romandre més d'un any al llit.

Frances Farmer

estudia el piano

Cada matí, abans de dirigir-se a l'estudi, Frances Farmer pren una lliçó de piano. En aquests moments està molt ocupada amb el seu rol de primera actriu en la pel·lícula de Bing Crosby «Rhythm on the Range» (Melodia de les prades).

Com que Jack

Oakie es casa...

Entre els regals que Jack Oakie rebé amb motiu del seu matrimoni hi figura un disset parells de sabatilles, quatre bates, vint-i-sis sueters, vuit dotzenes de mocadors, tres jocs d'escriptori, onze gerros i quatre camises.

La fotografia en blanc i negre, amenaçada

Seria una exageració afirmar que el color, per al mateix, és una novetat en l'espectacle cinematogràfic, car des del segle passat —el 1855, per a major exactitud— ja es feien experiments en el cinema cru i primitiu d'aquells temps. El treball es feia a base d'anilines, quadrats de quadre, i la seva laboriositat i manca d'uniformitat impediéren que assolís termes comercials d'alta producció.

Seguí la cosa en el mateix nivell i diversos anys, amb avenços ací i allà fins a arribar a l'etapa més important del color a la pantalla: l'adventament d'un procés fotogràfic de dos lents bínocles, cultivat als laboratoris de l'Institut Tecnològic de Massachusets per un grup científic encapçalat per Herbert T. Kalmus, el qual, a partir d'aquell moment, va identificar-se estretament amb el procediment tècnicolor, que ara regna en el món de colors cinematogràfics.

Ara el procés tecnològic consisteix de tres impressions en negatiu, simultànies, a través de tres xerxes dotats de filtres que registren únicament certs colors primaris: vermell, verd i blau. Amb els tres negatius, es reproduïren infinitat de matisos i variacions de colors que farien honor a la paleta del pintor més famós. «Fira de Vanities», la pel·lícula de llarg metatge produïda per la Pioneer després de convencer-se, per mitjà d'aquell moment, va identificar-se estretament amb el procediment tècnicolor, que ara regna en el món de colors cinematogràfics.

aquest moviment que es diu que amenaça seriósment el futur de la fotografia de blanc i negre. «The Trail of the Lonesome Pine» va desaparèixer el dubte que existia sobre el registre perfecte del color de pal·satges camperols, i «El ballari pirata», que té a Steffi Duna, Frank Moran i Charles Collins en els papers estel·lars, disposa de tots els avantatges anteriors i d'altres més: la reproducció perfecta, en colors, de baixos fons i figures pròximes i l'ens d'escenes de gran animació. Els ballables d'aquest film són inoblidables. És una veritable festa de color que afaleda els ulls.

EMOCIONANT RELACIO D'UN SER- GENT EVADIT DE SARAGOSSA

Els oficials retenen els soldats amenaçant- los amb les pistoles

El comissari general d'Ordre Públic fou visitat ahir al matí pel sergent Victor Concejo Senovilla, que ment de carros d'assalt número 2, de guarnició a Saragossa quan va ocórrer la sublevació militar.

Anava acompanyat d'un sergent del comissari de Policia de Tarragona.

Tingueren ocasió de parlar breus moments amb l'altellat, el qual ens va contar com havia fugit per a no lluitar al costat dels militars contra el poble.

Digué que el dia 14 de juliol un dels oficials del seu regiment convocà els sergents per a manifestar-los que en vista de la situació d'anarquia els militars havien acordat sublevar-se per tal de posar un govern de força.

Un dels sergents protestà i manifestà que l'exèrcit mai no podia combatre el govern legalment constituït, a la qual cosa contestà l'oficial que el govern no era legal per haver-se sortit de la legalitat. Com sigui que el sergent protestés fou detingut i afusellat.

El mateix oficial digué als altres sergents que volia saber l'aním de cadascun, puix que els que no estiguessin conformes amb la seva posició serien relevats d'anar a la línia. Alchegues el Victor protestà per allò ocorregut al seu company, i després fou detingut i afusellat.

Com sigui que comencaren els cascos per tot Saragossa, a la van cercar dels molts que desertaren, i ens digué que estaven completament enganysats i amenaçats per l'oficialitat. Tots els soldats estan disposats a no lluitar contra llurs germans, i si els fos possible ja haurien desertat.

Quan els soldats s'assabentaren que podien marxar per estar llicenciats, varen ésser retinuts per les pistoles dels oficials, alguns arribaren a afusellar alguns que volien de totes maneres sortir de la caserna.

Hi hagueren escorcolls als llits de tots els soldats, caporals i sergents, per veure si disposaven de cartutxos a fi d'evitar els atemptats als quaters.

El nostre interlocutor no dubtà un moment en el fet que les nostres forces arribaríem a Saragossa, i es mostrava entusiasmada de poder anar al front.

RADIO ASSOCIACIO

PROGRAMA PER AQUESTA NIT

20. — Música en discos.
21. — Senyals horaris. Servei Meteorològic.
21'05. — Fragments d'òperes del compositor francès Jules Massenet: «Werther», per T. Schlipa; «Thaïs», per Fanny Heldy; «Hérodiade», per M. G. Thill; «Werther», per M. J. Rogatchewsky; «César de Bazán», per Amelita Galli Curci; «Manon», per Amelita Galli Curci; «Manon», per Beniamino Gigli.
22. — Hora exacta. Discos del

RADIO BARCELONA

PROGRAMA PER AQUESTA NIT

20. — Música en discos.
21. — Senyals horaris. Servei Meteorològic.
21'05. — Fragments d'òperes del compositor francès Jules Massenet: «Werther», per T. Schlipa; «Thaïs», per Fanny Heldy; «Hérodiade», per M. G. Thill; «Werther», per M. J. Rogatchewsky; «César de Bazán», per Amelita Galli Curci; «Manon», per Amelita Galli Curci; «Manon», per Beniamino Gigli.
22. — Hora exacta. Discos del

Comprentent el perill que passava, el nostre informador decidí marxar per la vorera del riu Huerva i, que, segons els rumors, estava a poder de les forces lleials.

Dos dies estigué caminant per pilars, fins que trobà un pastor que l'atengué i li donà de menjar del que portava, i li va indicar que Belchite estava encara a poder dels facciosos, i li assenyalà el camí per anar cap a Letus, que era dels republicans.

Novament empenygué la marxa, i pel camí va trobar un país que fugia horroritzat de les malfetes que els facciosos cometien amb els pobles que dominaven, i aquest país també cercava armes per lluitar contra els rebels.

Arribà a Letus, on no se'ls pogué atendre, però se'ls hi llicencià d'armes de Lecera, on degué el camí, pogué el seu company i tant atesos i a ell, per raons de poder i carmes, bon element que indiqués quel·l un el traslladaren a Tarragona i després vingué cap a Barcelona.

Era tal el desig de lluitar contra els facciosos que al·lir mateix a la tardia Victor Concejo marxà cap al front aragonès amb les columnes d'assalt.

També ens digué que Belchite el dia 11 estava a poder dels revolucionaris i que es tractava d'una atroxifènia.

Li preguntarem per la moral de les forces de l'exèrcit de Saragossa, i ens digué que estaven completament enganysats i amenaçats per l'oficialitat. Tots els soldats estan disposats a no lluitar contra llurs germans, i si els fos possible ja haurien desertat.

Quan els soldats s'assabentaren que podien marxar per estar llicenciats, varen ésser retinuts per les pistoles dels oficials, alguns arribaren a afusellar alguns que volien de totes maneres sortir de la caserna.

Hi hagueren escorcolls als llits de tots els soldats, caporals i sergents, per veure si disposaven de cartutxos a fi d'evitar els atemptats als quaters.

El nostre interlocutor no dubtà un moment en el fet que les nostres forces arribaríem a Saragossa, i es mostrava entusiasmada de poder anar al front.

Haurà estat ben rebut per tothom el nomenament de Josep Fontbernat per a comissari de la Ràdio a Catalunya.

José Fontbernat, home format en la lluita, batallador incansable de la llibertat i per Catalunya, uneix en aquest seu aspecte de revolucionari el seu encés amor a la música. És de tothom coneguda la passió que Fontbernat ha sentit sempre per les coses musicals. Exiliat a París, fundà un cor que aconseguí molts èxits per les terres del sud de França. Amnistià quan el Govern Berenguer, i de retorn a Barcelona, Fontbernat fundà el cor anomenat «Els cent homes d'En Fontbernat», que assolí amb ben poc temps una gran popularitat. Aquest cor, format es-

sencialment per pescadors i gent de mar —radicava a la Barceloneta— revelà al poble català les excepcionals condicions per a la música i per a dirigir una massa un xic anàrquica sense preparació musical, com són els treballadors del mar que tenia Fontbernat.

La Música, la Revolució, la inquietud dels homes que anhelaven un millor benestar per a la humanitat... Això és el que representa Josep Fontbernat. No cal dir, doncs, que en moments com l'actual no hi havia cap persona més indicada per a ocupar la Comissaria de Ràdio que ell. La Música i la Revolució han trobat un bon intèrpret.

P. I. P. (Jr.)

trio Cortot-Thibaud-Casals: «Trio en sol major» (Haydn); «Trio número 1, Op. 99 en si bemoll» (Schubert).

23. — Servei Oficial d'Auxili (radiació de notes relatives a particulars o milicians absents o amb domicili desconegut).

24. — Programa per a demà i fi de l'emissió.

ESTRANGER

CONCERTS

Londres Regional. — A les 19: Concert de música de Beethoven. Brusselles Flamenca. — A les 20: Concert de música moderna. Múia. — A les 21'10: Concert brillant.

MUSICA DE CAMBRA
Torre Eiffel. — A les 19'30: «Sonata per a piano i violó» (J. de la Presle).

Midland Regional. — A les 20'30: Recital d'òrgue, per R. New. Viena. — A les 22'10: Recital a dos pianos.

OPERES I OPERETES
Londres Nacional. — A les 19: «El ramellet de roses», opereta de Sayer.

Tolosa. — A les 21'45: Operetes: «Les cloches de Corneville» (Planquette); «Je regarde en l'air» (Planquette); «Pas sur la bouche» (Svini); «La Vie Parisienne» (Offenbach).

Varsòvia. — A les 19'25: «Els mestres cantors de Nuremberg», òpera de Wagner, des de Salzburg. Roma. — A les 19'40: L'òpera «Alexandria», tres actes de Szirmai.

MUSICA LLEUGERA
Praga. — A les 18'50: «El banquer Hoffmann», peça popular radiofònica, de Setka.

Berlin. — A les 19'20: Danses populars hongareses. Deutschlandsender. — A les 21'45: Música lleugera i dancing.

TEATRE
París P. T. T. — A les 19'30: Emissió federal: «L'amour veille», per la Comedia Française; quatre actes de Calhuet i de Fiers.

Alomanya s'ha compromès a no ajudar els rebels

Madrid, 13. — El «Sunday Times» publica una informació segons la qual l'arregat d'Afers d'Alomanya a Londres, ha afirmat que tament al «Foreign Office» que no es trametrà material de guerra de cap mena als rebels espanyols ni pel Govern alemany ni per empreses alemanyes.

Digué, a més, el diplomàtic alomany, que s'han donat instruccions als valxells de guerra del seu país, en algunes espanyoles, perquè no facin res que pugui interpretar-se com a senyal de simpatia o ajut a les forces sublevades.

El mateix periòdic publica un despatx de Gibraltar, on el qual es diu que Algeciras ha quedat gairebé abandonada per complet, a conseqüència del bombardeig efectuat pel «Jaume I». Insisteix que morerà més de vint persones i que els ferits passen de cinquanta. Iamé diu que el general Mola en un sol combat tingué tres mil morts.

El gran miting que el Comitè d'Enllaç de la U. G. T., C. N. T., F. A. I. i P. S. U. C. — veritable Comitè d'Aliança Obrera i Camperol, nervi de la Revolució Proletària — organitzat per al diumenge al una reunió, requereix que tingui cal mobilitzar «tota la gent del país» davant el «bombardeig de la Jo-tambà dels palaus de Comillas», en ventut (ex-palau de Comillas), on s'organitzarà la representació de les J. S. U. C. per anar a l'Olimpia.

Diumenge, a l'Olimpia, un miting del P.S.U.C.

El gran miting que el Comitè d'Enllaç de la U. G. T., C. N. T., F. A. I. i P. S. U. C. — veritable Comitè d'Aliança Obrera i Camperol, nervi de la Revolució Proletària — organitzat per al diumenge al una reunió, requereix que tingui cal mobilitzar «tota la gent del país» davant el «bombardeig de la Jo-tambà dels palaus de Comillas», en ventut (ex-palau de Comillas), on s'organitzarà la representació de les J. S. U. C. per anar a l'Olimpia.

Una protesta britànica contra el traïdor Franco

«The Daily Herald» que que la autoritat de Gibraltar han tramés una energica protesta contra l'ex-general Franco a causa del bombardeig per un vaixell rebel del vaixell britànic «Basilisk».

«El faccion ha estat advertit que si repetís l'incident serà sancionat com correspon».

La gran atracció del cinema ha desviat molta gent dels seus oficis i carreres

Si Hollywood no hagués existit mai, un bon nombre de persones haurien anat a engruixir, les filles dels advocats, doctors, polítics, carnisers, flequers i altres professionals i oficis, sense que mai se'ls hagués ocorregut que algun dia uerixerien el qualificatiu d'actors.

La influència de Hollywood ha contribuït en gran manera a desviar la vida de moltes persones. I repassant la llista de professions i vocacions a què les estrelles s'han dedicat o pensaven dedicar-se abans d'entrar en el cinema, veurem que Hollywood ha exercit la seva influència sobre tota mena de persones.

Les lletres atraqueren un bon nombre dels actuals residents de Hollywood: Bing Crosby, Gertrude Michael, Gail Patrick i William Frawley, entre altres. Bing inicià els seus estudis a la Universitat Gonzaga, però el cant l'atreia més i el resultat està a la vista de tothom.

Gertrude Michael i Gail Patrick estudiaven en un col·legi de l'Estat de Georgia, i l'última tenia la gran creta esperança d'arribar a ésser la governadora de l'Estat. Gertrude tampoc no ha renunciat als seus propòsits i es proposa recompondre els seus estudis en una Universitat d'Alabama el dia que decideixi retirar-se del lleix.

Herbert Marshall, col·laborador de Gail Patrick en les pel·lícules «Junts en la fugida» i «Cares oblidades», començà la seva vida de treball en una oficina d'Anglaterra. El seu pare era un notable actor anglès i a força d'estar continuament entre bastidors, Marshall arribà a sentir

un odi profund per les coses del teatre.

Però el treball d'oficina encara li agradava menys: de manera que no protestà quan li oferiren treball en una oficina de comèdies. Sembla que Marshall no es penedeix pus de la seva decisió.

W. C. Fields, que acaba de tornar dels estudis de la Paramount per a iniciar la seva actuació en «Amapola», després d'una malaltia de vint mesos, no feu altra cosa que la seva vida que divertí a la gent i mai no ha pretès fer altra cosa. Però, potser encara estaria fent els seus fets malabars si el seu extraordinari talent i gràcia no li hagués obert les portes dels grans teatres.

Marlene Dietrich pensava dedicar-se a la música. De petita estudià el violí i arribà a dominar l'instrument suficientment bé per a poder donar un concert. Però un accident li trencà un tendó de la mà esquerra, i davant la impossibilitat de seguir tocant, es dedicà al teatre i finalment al cinema.

La vida dels acróbates exercia una gran fascinació en el jove Cary Grant, de manera que final-

ment s'uní a una companyia que recorria les províncies angleses. A pesar que no ha canviat mai davant la cambra cinematogràfica, el seu ingrés en el cinema i el resultat de la seva habilitat per al cant. Però les seves facultats d'actor s'impresionen i finalment s'afixen a la seva vida.

Si Jack Oakie hagués seguit la seva primera vocació d'actor de la Florida, entraria missatger en una oficina del districte benaurat de Nova York, però romangué allí molt poc temps. L'acció del teatre i del cinema l'ompliren de força.

George Raft guanyà el seu primer dòlar en un ring de boxa. Però després d'alguns temps es convencé que el campionat no estava al seu abast, i canvià de rumb i es dedicà al ball, després al teatre, i finalment al cinema.

Houat com alguns estrelles famoses del cinema havien començat la seva vida per una camina ben diferent dels del set art.

Enterrament de Francesc Bach de Roda Fernández Heredia, Gay, Ferrer...

Aquest matí, a les deu, ha tingut lloc l'enterrament del que fou ferm lluitador en els rangs de l'Esquerra Republicana de Catalunya, Francesc Bach de Roda. Bach de Roda ha estat mort en plena joventut — vint-i-vuit anys — quan s'esperava encara molt de la seva activitat i intel·ligència en bé de Catalunya i de la República que ell tant estimava. Que descans en pau l'heroi Bach de Roda.

L'enterrament ha sortit de la caserna tercera d'Esquerra Republicana situada al carrer de les Corts Catalanes, 631. S'han format dues presidències: una per als familiars del finat i una altra per a les autoritats i representacions dels Partits i organitzacions obreres.

En aquesta última presidència hi hem vist l'honorable conseller de Treball de la Generalitat i comissari de Defensa, senyor Pruners; els consellers municipals senyors Altaba, Junyent i Escofet. Jaume Miravittles i Ponç, pel Comitè Central de Milícies antifeixistes. El doctor Antoni Trias Pujol. També hi havia representacions de totes les organitzacions polítiques i obreres.

Obria la comitiva un piquet de les milícies d'Esquerra amb el fusell a l'espatlla i amb les seccions de metralladores i morters.

Una gran gernació ha volgut acompanyar a la seva darrera estada Bach de Roda, espill de militants i home enter en tots els moments de la vida.

Els víctims i executors dels herois de Jaca

Llegiu aquest interessantíssim escrit publicat a «Política»:

«Ayer fue detenido en Madrid el general Fernández Heredia. Era — dice la noticia — capitán general de la quinta división en 1930, y como tal, aprobó la sentencia de muerte contra los heroicos Galán y García Hernández. Así fue, en efecto, pero con odiosas agravantes, encaminadas a precipitar la ejecución para anticiparse al movimiento general de protesta que se iniciaba en toda la nación.

Pero, con ser vituperable y criminal — por ella le procesó la Comisión parlamentaria de Responsabilidades — esta actuación de Fernández Heredia, aún cometió éste, y con el mismo fin, otro delito imperdonable: aquellas hojas que hizo imprimir y que unos aviones lanzaron sobre el campo de Cillas, en cuyas hojas se prometía la libertad inmediata a cuantos sublevados desistieran de sus propósitos. Poco después de tiradas aquellas octavillas los cañones siguieron vomitando metralla y causando víctimas. Y al día siguiente, Galán y García Hernández morían fusilados.

Esta cuenta de Fernández Heredia — yerno de Weyler, el inventor de las crueles «concentraciones» de Cuba — quedó sin liquidar. Pero el estallido de la abominable matanza obliga a la República a un implacable reajuste.

Hubo otros muchos militares que colaboraron con saña en la tragedia del campo de Cillas. Alguno de ellos se ha obscurecido, como el general Dolla. Pero hay un personaje, cuyo nombre recobra nuevamente sangrienta actualidad: el general Alvarez Arenas. Es el lugarteniente de Cabanellas en la Zaragoza ocupada por sorpresa. En Cillas mandaba una de las columnas que cañonearon a los soldados del regimiento de Galicia. Realizó su obra con morbosa fruición. Después del

QUATRE PREGUNTES

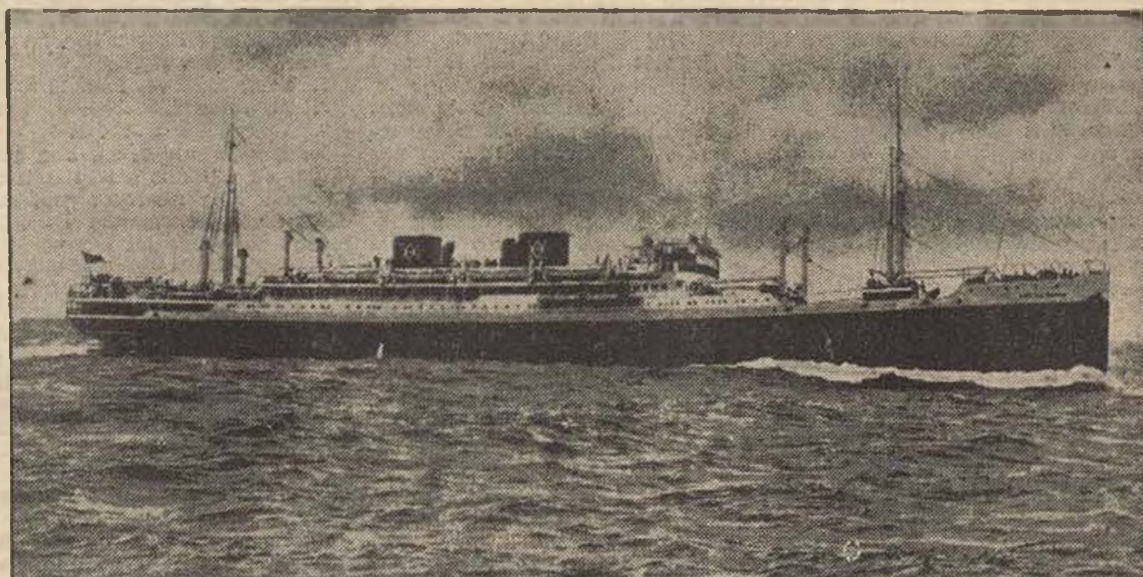
Ciudadà:

- on lluites?
- on serveixes?
- on vigiles?
- on treballes?

Pots contestar satisfactoriament una d'aquestes quatre preguntes?

inglorioso combate, Alvarez Arenas echó un complaciente vistazo a los cadáveres. Había uno acribillado por las granadas rompedoras. Alvarez Arenas contó las heridas. «¡Veintuna!» — exclamó, entre risotadas. «¡Si ha sido mi batería!» — afirmó un jefe que acompañaba al coronel. Este se volvió a él furioso: «¿Está usted equivocado. Ha sido una batería de mi columna».

L'odissea del "Cabo Santo Tomé"

"Farem l'escala normal a Canàries..."

I el capità, uns oficials, quatre capellans i altres passatgers toren tancats a la bodega...

Dià 10 de juliol. La motonau «Cabo Santo Tomé» sortí de Buenos Aires. Duia passatgers i càrrega general. Regularment realitzava aquesta travessia.

Quan passava per l'equador, el telegrafista del vaixell captà un ràdio. Procedia del Marroc. Hom donava compte de la rebel·lió militar. El telegrafista dubtà uns moments abans de transmetre el ràdio al capità. Sabia les idees antiliberals, feixistes, que tenia. En canvi, no vacil·là a comunicar la notícia als tripulants.

D'aleshores ençà circularen una sèrie de consignes. La tripulació procedí ràpidament a la formació d'un Comitè. Format aquest Comitè, i quan mancava poc temps per arribar a Canàries, un grup de tripulants s'adreçà al capità:

—Quines són les vostres intencions?

—Farem l'escala normal de Canàries —respongué.

—Doncs nosaltres ens neguem terminantment a recalcar a Les Pal-

mes. I, a més, ens neguem que seguim comandant el vaixell.

Tots estaven d'acord. I decidiren tancar a la bodega el capità, uns quants oficials —els més sospitosos—, uns quants passatgers i quatre capellans que viatjaven.

Aleshores es disposaren a fer escala a Dakar. Això era d'una gran importància. Calia proveir-se de combustible líquid i de productes alimentaris. Altrament, no s'hauria estat possible d'arribar a la Península. Però en desembarcar a Dakar, la tripulació del «Cabo Santo Tomé» va topar amb serioses dificultats. Hom va manifestar-los que, com a conseqüència de la sublevació feixista produïda a Espanya la moneda d'aquest país no tenia cap valor. Que podria fer-se davant d'aquesta afirmació tan contundent? Un dels tripulants tingué la bona idea d'adreçar-se per cable a la tripulació del «Cabo San Agustín», que es trobava a Buenos Aires, perquè els obrís un crèdit a l'esmentada capital. Així podrien efectuar l'embarcament de petroli i la provisió

—Es necessari, sigui com sigui, arribar a la Península. No tenim possibilitat de cap mena. Ni diners, ni protecció del consol. No hi ha més remei que procedir a una recapta. Esteu disposats a contribuir-hi?

Tothom assentí. No calgué declarar obligatòria aquesta contribució. Tot seguit van reunir-se trenta mil pessetes. Un grup de tripulants sortí cuina-corrents per a comprar benzina.

Però, quina fou la seva desil·lusió quan a l'hora de comprar el combustible hom va dir-los:

—Aquesta moneda no ens interessa. No val cinc cèntims.

Hagueren de sol·licitar, com a Dakar, un altre crèdit.

Obtingut l'indispensable i a continuar el viatge, fou cursat un cable al director general de Navegació. Li explicaren allò succeït. Per cable, el director general va manifestar-los que s'adrecessin a València. Hi arribaren sense dificultats. Descarregaren les mercaderies. Després marxaren cap a Barcelona.

Arribaren dimecres, a les sis de la tarda, al Moll del Rebaix. Baixaren dos-cents passatgers. Després foren traslladats a terra i carregaments de cereals, pells, café, ucre...

A Bujaraloz, Durruti ha fet tancar un ban

Bujaraloz, 13. — Amb data 11 del mes actual ha estat fixat en aquest poble un ban que diu així:

«El Comitè de Guerra de la columna Durruti, estenent-se als anhelos i necessitats del poble de Bujaraloz, disposa:

Primer: Que considerant la col·lita com una cosa sagrada per als interessos del poble treballador i de la causa antifeixista, les tasques per a l'absoluta recollida d'aquesta han d'ésser realitzades sense la menor pèrdua de temps.

Segon. Que tots els bens que en qualitat de fruits, bestiar i objectes de transports posseïssin els propietaris de filiació feixista passin a ésser propietat del poble, mitjançant el control del seu Comitè.

Tercer. A partir de l'apacació del present ban, queda abolida la propietat privada sobre la terra dels grans terratinents, la qual passa a ésser patrimoni popular en la forma que disposi el Comitè del poble.

Quart. Totes les eines de conreu, tractors, màquines trilladores, etc. dels propietaris feixistes, són declarades propietat del poble, sota el control de la seva representació popular.

Cinquè. Essent la lluita armada de les milícies la salvaguarda dels interessos i la vida del poble treballador, els ciutadans de Bujaraloz prestaran a aquestes el seu suport entusiasta i incondicional, tot material com moral.

Donat a Bujaraloz, a 11 d'agost del 1936. — Durruti»

S'HA CONSUMAT LA TRAGÈDIA

El diputat Casas Sala, atusellat pels feixistes, morí al crit de "Visca la República"

El Claustre de Mestres Llaics Històrics de Catalunya acaba de rebre una lletra de l'alcalde d'Alcalá de Xisvert, senyor Miquel Pasqual, que era persona de la intimitat del diputat a Corts senyor Francesc Casas Sala, en la qual diu textualment:

«Tinc el sentiment de participar-li que el gran patriota i digne diputat senyor Francesc Casas Sala feu ofrena de la seva vida per la Llibertat i per la República a Puebla de Valverde. La notícia és certa, ja que amics del finat que han anat al dit poble han vist el seu cadàver».

El fet fou el següent:

Sortí de Castelló la columna de milicians, sense armes, acompanyats de la Guàrdia civil, per a defensar tots junts la República. Els milicians foren conduïts en camions fins a Puebla de Valverde, descendiren per a armar-los com s'havia promès, i el capità que els comandava els feu passar, per davant de la Guàrdia ci-

vil i aquesta disparà contra ells sense deixar ni un sol fetit, i els matà tots.

Més endarrera seguí l'altra força comandada pel tinent coronel de Carrabins, cap de l'expedició, i el senyor Casas Sala i altres directius d'Esquerra Republicana de València i del Terol, s'apressaren, en sentir els trets i foren fets presoners i desarmats. Foren conduïts a Terol, on els feixistes ovacionaren la Guàrdia civil de Castelló perquè afusellés els presoners immediatament. El cap de la força de Terol manifestà que així es faria.

En nombre de quaranta-cinc presoners foren tornats a Puebla de Valverde, i els mataren. Casas Sala donà el crit de VISCA LA REPÚBLICA!

Sense tanta certitud, sens notificació que ha mort en el dit acte el mestre de Vistabella, i de Terol el catedràtic de matemàtiques senyor German Araujo, el director de l'ins-

titut i el de l'Escola Normal i l'empleat de correus senyor Esteban, entre altres.

Després d'aquests assassinats, va suicidar-se, al pont, el cap de la Guàrdia civil de Castelló.

La feblesa del governador de Terol, Domènec Martínez Moreno, pres dels feixistes, el qual no va voler que el poble s'armés, donà lloc a tot això. Per la mateixa feblesa no els armà a Castelló de la Plana, i va prometre fer-ho a Puebla de Valverde. És comprensible, doncs, que s'hagi alçat en armes una expedició amb el nom de «La Desesperada».

El Centre del Partit Republicà Democràtic Federal de Catalunya, Gravina, 1, ha endolat les banderes de la balconada i el Claustre de Mestres Llaics Històrics de Catalunya sortirà immediatament cap al front per a la investigació oficial d'aquesta traïdoria.

El cap de les hordes feixistes de Terol és el comandant d'Infanteria Aguado.

Les casernes d'Oviedo, bombardejades

HA ESTAT ABATUT UN AVIO REBEL

Madrid. — Les nostres tropes han arribat a les proximitats de Naval-moral de la Mata, des d'on s'ha fet foc sobre l'enemic.

Aquesta tarda hi hagué un important combat en el qual jugà un violent paper l'artilleria, auxiliada per l'aviació.

A la posta, l'enemic, vistentment creuant i deixant en el camp gran nombre de morts, es replegà al poble i es feren 47 presoners en la seva major part falangistes vestits de legionaris que formaven part d'una columna.

A quinze quilòmetres de Don Benito s'ha entaulat combat que encara dura, amb una columna enemiga. S'ha fet ús de bombes de mà i metralladores.

Al Sud han estat atacats aquesta tarda algun sector important situats al cim de Córdova.

No és cert com equivocadament es diu que s'estigues combatent a Montoro, poble que, des de fa molta dies, està en poder nostre i és un lloc fort. Es tracta del front de Montoro, situat a molts quilòmetres al fons.

Al front de Guadarrama, la nostra aviació estigué bombardejant amb extraordinària eficàcia les bateries enemigues i les concentracions que foren advertides. Es veié gran nombre de baixes i els restants corrien a emparar-se al bosc.

El governador llaic de Granada insisteix a demanar socors a Franco, manifestant que no pot resistir més.

Les nostres forces enderrocaren un realment moviment i reconeixement.

A més, dues columnes, molt ben protegides, han pujat fins a Terol. Des d'aquesta ciutat, tomen l'avançament han sortit cap a Calatayud gran nombre de cotxes i camions, conduïnt una bona part de la població civil.

L'esquadra ha bombardejat alguns punts de la costa, entre ells Algeciras i Cadix.

L'aviació ha bombardejat les ca-

Després de guanyada la batalla

Les forces del poble descansen després de la dura jornada... I el repòrter ha anat a l'altra banda de l'Ebre per fotografar Sagunto, en poder de la República (Foto Cama-Sol, exclusiva per a ULTIMA HORA)

FRONTO IXIKI-ALAI
DEMA, DISSABTE:
Tarda, a les quatre:
LUMI-ANGELITA
CORTA
SAGRARIO-AURORA

Les dones franceses, al costat dels nostres infants

En aquests moments de lluita, de sofriment i de victòria, arriba fins a les dones catalanes la veu amiga de les seves companyes de França, d'aquestes dones que segueixen amb atenció emocionada la gesta de les germanes de Catalunya i de la Península en general.

Ivonne Sarcey signa a «Les Annales» un article ple d'amor on recorda amb vehemència la noble intervenció de Catalunya durant els tràgics dies de juliol del 1918, quan París havia d'amagar els seus infants als soterranis, als «metros», a refugis insegurs, emparant-los de l'enemic que atacava les capitals i sembrava el pànic i la mort arreu on passava. Eren les hores cruentes i doloroses, era el sacrifici constant de víctimes i més víctimes germanes de raça que anaven a la guerra per a matar la guerra.

I els infants sofrien aquesta matança. Els seus bressols quedaven sense l'ombra de la mare que els amanyagava, mentre el pare queia amb el pit destruït en els grans camps de França coberts de metralla.

Els orfes omplen la generosa terra. París estava ple de caparrons mancats de la mà amorosa d'una mare. Es aleshores quan uns catalans constituïren una comissió en la qual figurava el pleurat artista Apelles Mestres.

Cap comissió tan activa com aquella. Un fi humanitari la menava i enmig de les dificultats sorgides, invità 50 infants francesos orfes a venir a casa nostra i les portes de les nostres llars s'obriren per a aquell estol de nens que duïen en els ulls la claror patètica de la desgràcia i la llum magnífica de la victòria.

I tots nosaltres, tots els catalans, aplaudírem el pas d'aquella maleda, els fills dels soldats francesos, que foren, durant un quant temps, els fills de la pietat de Catalunya.

Ara Ivonne Sarcey evoca, agraïda, la gesta dels seus amics catalans i suggereix la idea, per si la ciutat de Barcelona ho creu convenient, d'enviar a França alguns d'aquests infants que el crim feixista ha deixat orfes.

Vol tornar aquella hospitalitat d'antany, vol lligar, més i més, uns llaços profunds de germanor que ens uneixin als francesos, ja que junts mesclàrem durant la gran guerra la nostra sang i la nostra suor.

«França us espera amb els braços oberts», ve a dir-nos Ivonne Sarcey, i assegura que res no els ha de mancar a aquests nens a les llars franceses, com abans res no els mancà als orfes de la guerra a les llars catalanes. «Així podrem demostrar-vos amb fets que els fills dels soldats francesos no som desagrats...»

Catalunya ha de restar per sempre més reconeguda a la veu femenina que s'alça al mig del clamor d'una gran ciutat, clamant per uns infants víctimes del feixisme.

«Emiliano, carne de mi carne, sangre de mi sangre, mi discípulo más aventajado»

Fa uns quants dies que va circular la notícia que Emiliano Iglesias el cabdill del «Straperlisme», havia estat detingut. Però sembla que, desafortunadament això no és cert, sinó que Emiliano Iglesias «ort d'Espanya», tot just va produir-se la subversió. Es va valer d'un estrategema: fer-se passar per «ort» mexicà.

El que ha succeït — d'això no n'hi ha dubte — és que la seva línia

«La Violeta», situada al peu del fular del Tibidabo, ha estat cremada. Només en queden les parets mestres. Tot ha estat destruït per les flames.

Una de les coses que «a ciemarse més aviat fou un retrat de Lerroux dedicat al seu afíllat de «ort» Emiliano Iglesias. Deia això:

«A Emiliano, carne de mi carne, sangre de mi sangre, mi discípulo más aventajado.»

Els mariners, herois de la República

Com s'inicià la conquesta de l'Esquadra per a la causa del poble

Un mariner del «Cervantes» ha escrit al seu pare la carta que reproduïm, en la qual, amb una emoció senzilla, compta els primers moviments de la reacció de la marineria contra els caps traidors, conservant els vaixells per a la República i assetjant al Marroc els militars facciosos.

«Salimos de El Ferrol a toda prisa; nos dijeron los jefes que íbamos a Ceuta a unas fiestas, pero a la altura de Lisboa los cabos de radio recibieron una noticia del Ministerio de Marina que decía a la dotación del «Cervantes» tuvieran cuidado con los jefes y oficiales, pues se preparaban para un movimiento fascista. Nosotros, sin aguardar más, nos apoderamos de las armas y municiones y nos dirigimos al puente, deteniendo desde el almirante hasta el contramaestre de viveres. Los encerramos a todos e hicimos un registro en la cámara del almirante, donde encontramos documentos del comandante Franco que ordenaba estar listos para las diez de la noche, hora de dar el golpe. Los prisioneros quedaron durmiendo en el suelo y comiendo rancho.

Entonces telegrafiamos al «Jaime I» diciéndole lo que había; en este barco hicieron lo mismo que nosotros, pero mataron al tercer comandante y a un teniente de navío porque se resistieron. En el destructor «Churrucá» también han matado al comandante. Nosotros hemos telegrafiado al ministro. Contestó diciéndole que la dotación del «Cervantes» podía proceder como mejor le pareciera.

Salimos de Tánger para Gibraltar con objeto de cargar petróleo nos arrojaron dos bombas, pero en seguida les hicimos seis disparos con los antiáereos y los hidros desaparecieron. Estamos en Gibraltar, y en cuanto hagamos petróleo saldremos para Ceuta con la intención de echarla abajo; iremos el «Cervantes», el «Libertad», el «Jaime I», el «Ferrándiz», el «Churrucá», el «Sánchez» y cinco submarinos. Hemos encontrado al «Tolón», que estaba a favor de los fascistas, y le dijimos: «Si no te rin-

des, haremos fuego», y con las mismas se pegó a nuestro costado, como lo cual le quitamos el petróleo, cogimos a los jefes y marinería, y se los dimos al «Libertad» para que los encerrara.

Llevo cuatro días que no sé lo que es pegar un ojo, pero estoy pasando los más felices de mi vida al ver todos los canallas que nos llevaban a la muerte, encerrados como corderos. Tenemos una bandera que dice «Viva el Frente Popular!», para izarla en el primer puerto que entremos. Con esta fecha embarcamos un teniente de navío que viene mandado por el ministro para que se haga cargo de la Esquadra; pero nosotros, no fiándonos, por si las moscas, le pusimos un telegrama al ministro que decía: «Hace tres días la dotación tomó el mando del barco; así es que la dotación se lo tiene que entregar directamente al Gobierno. Aceptamos al teniente como un marinero más.»

«Doña Urraca, coronela d'un grup de frares

Entre els facinerosos de les partides feixistes, a més de Caniero, el «torero» que fou expulsat de l'Exèrcit, figura la invicta «doña» Maria Teresa Urraca Pastor, la sirena dels tradicionalistes. Actua com a coronela dels frares que corren per la serra de Córdova, com els bandits d'antany.

Ignoràvem les virtuts bèl·liques de «doña» Urraca. La creïem una beata concupiscent, però no pas capaç de lluitar amb l'espasa a les mans. Ara s'ha demostrat que tant serveix per a fulminar un discurs arregat de ximpleries com per a excitar una ramada de clergues bestials a la matança de republicans i obrers.

«A POR LA CABEZA DE CABANELLAS...»

Forces d'Assalt han sortit cap al front d'Ara gó disposades a castigar com es mereixen les forces sublevades. Han marxat amb un gran entusiasme i estem segurs que triomfaran i realitzaran el propòsit que concreten en aquestes paraules: «Vamos a por la cabeza de Cabanellas...» Un moment de la desfilada d'aquestes forces, ahir a la tarda (Maimó)

Una mena de «servidors» de la República

Totes les revistes il·lustrades n'han portat les fotos, a primera plana, com una curiositat. El dia abans hi portaven la d'un gos o la d'una emissió guanyadors d'un concurs, i l'endemà la d'una catàstrofe marítima. La foto del diplomàtic en sortir de presentar les seves cartes acreditades al cap de l'Estat, acompanyat de l'introduïdor d'ambaixadors i d'altres personatges inútils, ha esdevingut clàssica en els diaris gràfics de tot el món.

El cap cobert amb una mena de tricorni carregat de fils d'or i argent, les mans enguantades i les cames també. Pantalons curts, amb mitges fins al genoll. Casaca brodada per tots costats i somris emade en escoles de jesuïtes.

Venal, banal, inútil, incapaç, inculte, fatxenda, grolier. Amb la sang blava com la tinta i el cervell blanc com el cotó fluix. Són ben pocs els diplomàtics espanyols que no es poden identificar i reconèixer amb aquestes característiques.

Abans, els alts funcionaris de la diplomàcia espanyola eren els que exercien les funcions oficials de «Celestinas» del monarca i dels seus satèl·lits i els que apadrinaven els seus plançons. Quilones de León és un exemple clàssic d'aquesta singular mena d'ambaixadors. Ell va representar, durant una llarga sèrie d'anys, a París, la monarquia espanyola. Cal dir que dignament, vist el que representava. Es va dedicar a fer impossible la vida dels emigrants polítics espanyols, i ho va assolir més d'una vegada, amb massa freqüència.

La República el va acomiadar. Però només a ell i a uns quants que el varen poder per a posar entrebanes a la República. En varen restar, encara, moltes dotzenes. Durant el primer bienni van fer tot el que varen poder per a posar entrebanes a la República.

Revelaven veritables secrets d'Estat, promouien incidents, deixaven passar agressions sense protestar-ne. El prestigi internacional del país els era indiferent si al davant d'aquest país no hi eren els seus. Després, durant els Governos Gil Robles-Lerroux els «senyorets» de la diplomàcia es van especialitzar a no deixar tranquils els refugiats d'octubre. Tots tenen bon record de molts alts funcionaris de les Ambaixades de París i de Brussel·les.

Fins que el 16 de febrer arribà. Però es veu que no arribà fins a aquest tros del territori nacional que són els edificis diplomàtics, perquè el sabotatge continuà més intens que mai. Des dels consells i fins des de les ambaixades es conspirava obertament. Es pot dir que en més d'un despatx consular s'han fet servir els mapes oficials per traçar els plans de la insurrecció, que si no ha triomfat no ha estat pas perquè els diplomàtics de lliurea no hagin fet tots els possibles. Ara mateix hem vist ben clarament que la depuració que la República havia d'haver fet en els rangs de la diplomàcia l'ha haguda de fer d'una manera insospitada: la insurrecció dels militars feixistes. Els consells, viceconsells, ambaixadors i funcionaris que tenen encara esperances que guanyin els uniformes estrellats i els mitrats, han anat dimintint successivament els seus càrrecs. És l'única actitud seva que podem aplaudir. Allò que no havien fet els governants, ho han fet els trets que sonen pels carrers i els camps d'Espanya.

Però no s'ha acabat pas amb tot això. El Govern ha destituït i ha declarat cessants tots aquests funcionaris «dicials»... a Queipo del Llano. Però encara en resten molts. A la seva actuació disfressada es deu, en gran part, la campanya que certa premsa porta contra els homes que lluiten per la llibertat i que es fa ressó de les bajanades de Cabanellas i Queipo.

A l'actuació emboscada d'aquests ambaixadors de segona mà es deu també més d'un ajut trobat per Franco i els seus aliats. I a aquests consells també hem d'agrair-les que hagin pogut fugir d'Espanya més de quatre peixos grossos que ara pagarien les culpes acumulades durant cinc anys de República.

Que aquesta trista experiència ens serveixi de lliçó. I que d'ara en endavant en lloc de llegir als diaris un telegrama per aquest estil: «Tirana.—Ha dimisit l'encarregat d'Afers del consolat espanyol», en pugem llegir d'aquesta altra mena: «Madrid.—El ministre d'Estat ha destituït els consells de...» Es més encoratjador i més net...

Informa el capità Bayo

Una avioneta enemiga, destruïda per la nostra aviació

Preparant l'assalt a Mallorca

Radiograma dipositat a Maó el dia 13, a les 13 hores:

«Cap columna desembarc de Balears a S. E. el President de la Generalitat de Catalunya:

Confirmo la notícia d'haver estat destruïda avioneta enemiga per pilot Eduard Guaza i metrallada victoriosament. Avió lleial també ha estat abatut per impactes en el motor. Ha tingut, però, la fortuna de no haver estat ferit, malgrat d'haver-se tret el pilot la roba foradada. He felicitat l'equip pel seu èxit i excellent servei.

Els hidros a les meves ordres llancen diàriament una infinitat de periòdics, proclames, etc., per a convèncer l'enemic abans d'efectuar desembarc, ja que vull estalviar sang de germans i desitjaria causar els més pocs perjudicis possibles a tan bonica illa.

Milicians de Menorca i tota la seva guarnició en perfecta disciplina, intensa instrucció i elevat esperit.

He rebut confidències de mariners ferits en barques i arribats ahir ací. Informen que estan desmoralitzats pel constant bombardeig dels hidros i que seria fàcil que, no podent resistir, es rendissin abans d'efectuar desembarc, la data del qual, en vista del resultat bombardeig i crescuda constant desmoralització enemiga, no corre cap pressa.»

Calahorra, en poder dels lleials

Alicant, 13. — Forces lleials s'han apoderat del poble de Calahorra. Els enemics han deixat a poder nostre dos canons, dues metralladores, trenta cavalls i nombrosos fusells.

ARCHIVOS ESTATALES